

ZAKON O TRANSPORTU OPASNE ROBE

(“Službeni glasnik RS”, broj 104/2016 od 23.12.2016. godine)

Deo prvi

I UVODNE ODREDBE

Predmet uređenja

Član 1

Ovim zakonom se uređuju uslovi za obavljanje unutrašnjeg i međunarodnog transporta opasne robe u drumskom, železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju na teritoriji Republike Srbije, zahtevi u odnosu na ambalažu, pokretnu opremu pod pritiskom, odnosno cisternu, odnosno prevozno sredstvo namenjeno za transport opasne robe, uslovi za imenovanje tela koja ispituju i kontrolišu ambalažu, pokretnu opremu pod pritiskom, odnosno cisternu, odnosno vozilo za transport opasne robe, uslovi za ovlašćivanje tela koja ispituju i kontrolišu brod za transport opasne robe, nadležnosti državnih organa i organizacija u transportu opasne robe, uslovi i obaveze koje treba da ispune učesnici u transportu opasne robe, nadzor, kao i druga pitanja koja se odnose na transport opasne robe.

Primena zakona

Član 2

Ovaj zakon se ne primenjuje na:

- 1) transport opasne robe morem pomorskim brodovima koji viju zastavu Republike Srbije, odnosno transport opasne robe pomorskim plovnim putevima koji čine deo unutrašnjih vodnih puteva;
- 2) transport opasne robe skelama koje isključivo prelaze unutrašnji vodni put ili luku;

3) transport opasne robe koji privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik obavlja za potrebe svoje delatnosti isključivo u zatvorenoj tehničko-tehnološkoj celini (fabrički krug, skladište i slično);

4) transport opasne robe koji se obavlja prevoznim sredstvima koja pripadaju ministarstvu nadležnom za poslove odbrane, ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove, Vojsci Srbije, kao i vojnim snagama drugih država i organizacija koje prema posebnom sporazumu koriste saobraćajnu infrastrukturu Republike Srbije.

Značenje pojmova

Član 3

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) *ambalaža (packaging)* je jedna ili više posuda i svi drugi sastavni delovi, druge komponente ili materijali, koji su potrebni da bi posuda ispunila svoju funkciju rezervoara i sigurnosnu funkciju za prihvatanje i sigurno čuvanje sadržaja. Pojam ambalaža obuhvata i kombinovanu ambalažu, sastavljenu ambalažu, unutrašnju ambalažu, IBC, međuambalažu, veliku ambalažu, ambalažu od tankog lima, spoljnu ambalažu, obnovljenu ambalažu, prerađenu ambalažu, ponovo upotrebljenu ambalažu, ambalažu za spasavanje i ambalažu koja ne propušta prašinu, kako su definisani u odeljku 1.2.1 Evropskog sporazuma o međunarodnom drumskom prevozu opasne robe (ADR) (u daljem tekstu: ADR), Konvencije o međunarodnim železničkim prevozima (COTIF) - Dodatak C - Pravilnik o međunarodnom železničkom prevozu opasne robe (RID) (u daljem tekstu: RID) i Evropskog sporazuma o međunarodnom transportu opasnog tereta na unutrašnjim plovnim putevima (ADN) (u daljem tekstu: ADN);

2) *brod* je brod unutrašnje plovidbe ili pomorski brod;

3) *vanredni događaj* je događaj u kojem je prekinut ili zaustavljen transport opasne robe zbog rasipanja, razlivanja, isticanja ili nekog drugog oblika oslobađanja opasne robe ili zbog mogućnosti da dođe do rasipanja, razlivanja, isticanja ili nekog drugog oblika oslobađanja opasne robe;

4) *vozilo* je motorno vozilo koje je namenjeno za upotrebu na putu, koje ima najmanje četiri točka i čija maksimalna konstruktivna brzina prelazi 25 km/h, kao i svako priklučno vozilo, sa izuzetkom vozila koja se kreću po šinama, pokretnih mašina, kao i poljoprivrednih i šumskih traktora koji se prilikom transporta opasne robe ne kreću brzinom većom od 40 km/h;

5) *IBC* je kruta ili fleksibilna ambalaža u skladu sa odeljkom 1.2.1 ADR/RID/ADN;

6) *imenovanje* je odobrenje koje ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: ministarstvo) daje telu za ocenjivanje usaglašenosti za sprovođenje ocenjivanja usaglašenosti za potrebe tržišta, u skladu sa zahtevima iz ADR/RID/ADN;

7) *korisnik kontejner-cisterne, prenosive cisterne ili kola cisterne* je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik, na čije su ime kontejner-cisterna, prenosiva cisterna ili kola cisterna registrovani ili dozvoljeni za saobraćaj;

8) *klasifikaciono društvo* je pravno lice koje ispunjava uslove i zahteve prema ADN i koje je priznato u skladu sa postupkom uređenim ADN i domaćim propisima;

9) *kola* su železničko vozilo bez sopstvenog pogona, koja se kreću na sopstvenim točkovima na železničkim prugama i koja se koriste za transport opasne robe;

10) *komad - komadna roba (package)* je finalni proizvod postupka pakovanja, pripremljen za otpremu, a sastoji se od ambalaže, velike ambalaže ili IBC i njihovog sadržaja. Pojam obuhvata posude pod pritiskom za gasove, kao i predmete, koji zbog svoje veličine, mase ili oblika mogu da se prevoze neupakovani, ili na nosačima, u koletima ili uređajima za rukovanje. Na palubi brodova ovaj pojam obuhvata i vozila, kola, kontejnere (uključujući zamenjive sanduke), kontejner-cisterne, pokretne cisterne, veliku ambalažu, IBC, baterijska vozila, baterijska kola, cisterne, gasne kontejnere sa više elemenata (MEGC). Osim u slučaju transporta radioaktivnog materijala, ovaj pojam ne važi za robu koja se prevozi u rasutom stanju u cisternama ili teretnim prostorima brodova, kao ni za materije koje se prevoze u cisternama;

11) *mala količina opasne robe* je količina određena ADR/RID/ADN;

12) *MEGC* je gasni kontejner sa više elemenata u skladu sa odeljkom 1.2.1 ADR/RID/ADN, uključujući i UN MEGC;

13) *mreža trasa za prevoz opasne robe* predstavlja najoptimalniju rutu kojom se kreće vozilo sa aspekta bezbednosti i ekonomičnosti;

14) *ovlašćivanje* je odobrenje koje ministarstvo daje telu za ocenjivanje usaglašenosti za obavljanje poslova tehničke procene, za potrebe državnog organa koji sprovodi ocenjivanje usaglašenosti, u skladu sa zahtevima iz RID/ADN;

15) *opasna roba (dangerous goods)* su materije i predmeti čiji je transport zabranjen, odnosno dozvoljen ako se obavlja pod uslovima prema ADR/RID/ADN;

16) *opasan teret (dangerous cargo)* je opasna roba koja je propisno upakovana, obeležena određenim obeležjima i oznakama, sa ispravno popunjениm prevoznim dokumentima i utovarena u prevozno sredstvo;

17) *organizator transporta* je lice koje po osnovu ugovora, u svoje ime a za račun pošiljaoca ili primaoca opasne robe, organizuje transport ili obavlja druge usluge koje se odnose na transport opasne robe;

18) *ocenjivanje usaglašenosti* je svaka aktivnost kojom se utvrđuje da li je proizvod, odnosno proces proizvodnje usaglašen sa propisanim tehničkim zahtevima;

19) *paker* je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik, koje pakuje opasnu robu u ambalažu, uključujući veliku ambalažu i IBC, a po potrebi priprema komade za otpremu za transport;

20) *pokretna oprema pod pritiskom (transportable pressure equipment)* obuhvata posude pod pritiskom, njihove ventile i ostali potreban pribor, kao i gasne patronе, cisterne pod pritiskom, baterijska vozila ili kola, MEGC, njihove ventile i ostali potreban pribor u skladu sa poglavljima 6.2 i 6.8 ADR/RID;

21) *pošiljalac* je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik, koje u svoje ime i za svoj račun, ili za neko treće lice otprema opasnu robu. Ako se transport obavlja na osnovu ugovora o prevozu, pošiljaocem se smatra pošiljalac po ovom ugovoru. Kod

tankera kod kojih su tankovi prazni ili tek istovareni, zapovednik broda će se, u odnosu na prevoznu ispravu, smatrati pošiljaocem;

22) *prevozno sredstvo* u drumskom saobraćaju je vozilo, u železničkom saobraćaju kola, u unutrašnjem vodnom saobraćaju brod unutrašnje plovidbe, u skladu sa ADR/RID/ADN;

23) *primalac* je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik u skladu sa ugovorom o prevozu. Ako primalac odredi neko treće lice u skladu sa odredbama ugovora o prevozu, tada se to treće lice smatra primaocem u smislu ADR/RID/ADN. Ako se transport vrši bez ugovora o prevozu, tada je primalac privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji preuzima opasnu robu nakon njenog prispeća;

24) *prevoznik* je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik, koje obavlja prevoz sa ili bez ugovora o prevozu. U unutrašnjem vodnom saobraćaju pojам prevoznik zamenjuje se pojmom vozar;

25) *prijavljeno telo (Notified Body)* je imenovano, odnosno ovlašćeno telo za ocenjivanje usaglašenosti koje je prijavljeno odgovarajućoj međunarodnoj organizaciji u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima, ili Evropskoj komisiji, i koje se nalazi u odgovarajućoj bazi prijavljenih tela (NANDO baza);

26) *punilac* je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik, koje puni opasnu robu u:

(1) cisternu (vozilo-cisternu, vozilo sa demontažnom cisternom (ADR), kola-cisternu, kola sa demontažnom cisternom (RID), prenosivu cisternu ili kontejner-cisternu i pokretnu posudu pod pritiskom),

(2) MEGC,

(3) veliki kontejner ili mali kontejner za robu u rasutom stanju,

(4) kontejner za transport robe u rasutom stanju,

(5) vozilo za transport robe u rasutom stanju,

(6) baterijsko vozilo,

(7) kola za transport robe u rasutom stanju,

(8) baterijska kola,

(9) brod,

(10) brodski tank;

27) *savetnik za bezbednost u transportu opasne robe* (u daljem tekstu: savetnik za bezbednost) je lice koje u privrednom društvu, drugom pravnom licu ili kod preduzetnika obavlja poslove kojima se obezbeđuje primena propisa u transportu opasne robe, koje ima sertifikat o stručnoj osposobljenosti i koje je poslodavac aktom odredio da obavlja te poslove, u skladu sa poglavljem 1.8.3 ADR/RID/ADN;

28) *učesnik u transportu opasne robe* je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji je pošiljalac, prevoznik, primalac, utovarilac, paker, punilac, korisnik kontejner-cisterne, odnosno prenosive cisterne, korisnik kola cisterne, upravljač železničke infrastrukture, istovarilac, organizator transporta, kao i svako privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik čija delatnost obuhvata pripremu za transport i transport opasne robe (u daljem tekstu: *učesnik u transportu*);

29) *utovarilac* je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik, koje:

(1) utovara upakovani opasnu robu, male kontejnere ili prenosive cisterne na ili u kola (RID), vozilo (ADR), brod (ADN) ili kontejner,

(2) utovara kontejner, kontejner za robu u rasutom stanju, MEGC, kontejner-cisternu ili prenosivu cisternu na vozilo, kola ili brod,

(3) utovara vozilo ili kola na ili u brod (ADN);

30) *UNECE* je Ekonomski komisija Ujedinjenih nacija za Evropu;

31) *cisterna* je telo sa svojom opremom za rukovanje i konstruktivnom opremom i obuhvata kontejner-cisterne, prenosive cisterne, demontažne i trajno pričvršćene cisterne, kola-cisterne uključujući cisterne kao delove baterijskih vozila i baterijskih kola, kao i MEGC u skladu sa zahtevima iz poglavlja 1.2.1 ADR/RID/ADN.

Ostali izrazi korišćeni u ovom zakonu imaju značenje određeno u propisima ADR/RID/ADN, zakonu kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, zakonu kojim se uređuje akreditacija i zakonu kojim se uređuje standardizacija.

Termini kojima su u ovom zakonu označeni položaji, profesije, odnosno zanimanja, izraženi u gramatičkom muškom rodu, podrazumevaju prirodnji muški i ženski rod lica na koje se odnosi.

Deo drugi

I OSNOVNA PRAVILA ZA TRANSPORT OPASNE ROBE

Član 4

Transport opasne robe na teritoriji Republike Srbije obavlja se u skladu sa odredbama sledećih potvrđenih međunarodnih ugovora:

1) Evropski sporazum o međunarodnom drumskom prevozu opasne robe (ADR) od 30. septembra 1957. godine ("Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori", br. 59/72 i 8/77, "Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori", br. 2/10 i 14/13), sa naknadnim izmenama i dopunama;

2) Konvencija o međunarodnim prevozima železnicama (COTIF) od 9. maja 1980. godine, Dodatak C - Pravilnik o međunarodnom železničkom prevozu opasne robe (RID) ("Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori", broj 8/84, "Službeni list SRJ - Međunarodni ugovori", broj 3/93, "Službeni glasnik RS", broj 102/07 i "Službeni glasnik

RS - Međunarodni ugovori", br. 1/10, 2/13 i 17/15), sa naknadnim izmenama i dopunama;

3) Evropski sporazum o međunarodnom transportu opasnog tereta na unutrašnjim plovnim putevima (ADN) od 26. maja 2000. godine ("Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori", br. 3/10, 1/14 i 7/15), sa naknadnim izmenama i dopunama.

Potvrđeni međunarodni ugovori iz stava 1. ovog člana primenjuju se na transport opasne robe u međunarodnom transportu, u delu koji se obavlja na teritoriji Republike Srbije, kao i na transport opasne robe koji se obavlja u celini na teritoriji Republike Srbije.

Ministar nadležan za poslove odbrane posebnim propisom uređuje transport opasne robe koji se obavlja prevoznim sredstvima Vojske Srbije i ministarstva nadležnog za poslove odbrane, kao i vojnih snaga drugih država i organizacija koje prema posebnom sporazumu koriste saobraćajnu infrastrukturu Republike Srbije.

Ministar nadležan za unutrašnje poslove posebnim propisom uređuje transport opasne robe koji se obavlja prevoznim sredstvima ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Prevozno sredstvo ministarstva nadležnog za poslove odbrane, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i Vojske Srbije su sopstveno ili angažovano vozilo, kola ili brod.

Ako nije drugačije propisano ovim zakonom, način imenovanja, odnosno ovlašćivanja tela za ocenjivanje usaglašenosti, oduzimanje odobrenja za ocenjivanje usaglašenosti, način sprovođenja ocenjivanja usaglašenosti, sadržaj isprave o usaglašenosti, oblik, izgled i sadržaj znaka usaglašenosti, kao i priznavanje važenja u Republici Srbiji isprava o usaglašenosti koje izdaju inostrana tela za ocenjivanje usaglašenosti, vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti i propisima donetim na osnovu tog zakona.

Prijem na transport opasne robe

Član 5

Opasna roba može da se primi na transport, pod uslovom da je njen transport dozvoljen u skladu sa ADR/RID/ADN, ovim zakonom i podzakonskim aktima koji su doneti na osnovu ovog zakona.

Odstupanja

Član 6

Pod uslovom da su ispunjeni zahtevi bezbednosti, ministarstvo izdaje posebnu dozvolu o primeni sledećih odstupanja u skladu sa ADR/RID/ADN:

1) u odnosu na drumski saobraćaj, odstupanja od primene delova 1-9 ADR, sa izuzetkom odeljaka 1.8 i 1.10 ADR;

2) u odnosu na železnički saobraćaj, odstupanja od primene delova 1-7 RID, sa izuzetkom odeljaka 1.8 i 1.10 RID;

3) u odnosu na unutrašnji vodni saobraćaj, odstupanja od primene delova 1-9 ADN, sa izuzetkom odeljaka 1.8 i 1.10 ADN.

Odstupanja iz stava 1. ovog člana, odobravaju se ako se radi o:

1) transportu manjih količina određene opasne robe na teritoriji Republike Srbije, osim robe koja ima srednju ili visoku radioaktivnost, pod uslovom da zahtevi za takav transport nisu strožiji od uslova propisanih u ADR/RID/ADN;

2) transportu opasne robe na teritoriji Republike Srbije, i to lokalnom (unutrašnjem) transportu na kratkoj udaljenosti;

3) transportu železnicom na posebno određenom prevoznom putu na teritoriji Republike Srbije, koji je deo utvrđenog industrijskog postupka i nad kojim se vrši kontrola u skladu sa posebnim uslovima koje utvrđuje ministarstvo u rešenju kojim se izdaje posebna dozvola o primeni odstupanja.

Podnositelj zahteva za odobravanje primene odstupanja iz stava 1. ovog člana dužan je da podnese stručni elaborat o merama bezbednosti koje će biti preduzete, a koji između ostalog sadrži i opis mogućih rizika od nastupanja posledica u transportu opasne robe zbog neprimenjivanja ADR/RID/ADN, kao i razloge zbog kojih primenu odstupanja smatra opravdanom uprkos postojanju mogućih opasnosti.

Ako postoji potreba, ministarstvo će obavestiti podnosioca zahteva o potrebi prethodnog dobijanja saglasnosti nadležnih organa i organizacija na elaborat iz stava 3. ovog člana, kao i dobijanja prethodnog mišljenja od strane imenovanog tela o uticaju na bezbednost ambalaže, pokretne opreme pod pritiskom, odnosno ambalaže koja će se koristiti za transport opasne robe.

Rešenje kojim se izdaje posebna dozvola iz stava 1. ovog člana može da bude ukinuto ako se utvrdi da predviđene mere bezbednosti nisu dovoljne da se smanji rizik koji proizlazi iz prevozne radnje.

Odstupanja se odobravaju bez diskriminacije, na period od šest godina od dana izdavanja rešenja iz stava 5. ovog člana, osim ako u rešenju nije posebno naznačeno da se odstupanje odobrava na period kraći od šest godina.

Izuzetno od stava 6. ovog člana, ako su ispunjeni zahtevi bezbednosti, odstupanje se odobrava i za pojedinačni transport opasne robe na teritoriji Republike Srbije, koji je zabranjen ovim zakonom, pod uslovom da je takav transport jasno određen i vremenski ograničen, kao i da je podnet stručni elaborat o merama bezbednosti u skladu sa st. 3. i 4. ovog člana.

Rešenje iz stava 5. ovog člana konačno je u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Podnositelj zahteva za izdavanje rešenja kojim se izdaje posebna dozvola iz stava 1. ovog člana snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse.

Ako je Republika Srbija zaključila sporazume u skladu sa odeljakom 1.5.1 ADR/RID, odnosno sporazume u skladu sa odeljakom 1.5.1 ADN, prevozne radnje na teritoriji Republike Srbije mogu da se obavljaju u skladu sa ovim sporazumima.

Odstupanja koja su odobrena za transport na teritoriji Republike Srbije primenjuju se i na deonice međunarodnog transporta opasne robe koje se obavljaju na teritoriji Republike Srbije, osim ako u rešenju kojim se izdaje posebna dozvola o primeni odstupanja nije drugačije određeno.

Odstupanja iz stava 1. ovog člana, kao i produženje važenja rešenja kojim se odobrava odstupanje, odobriće se u skladu sa propisom Evropske unije kojim se uređuje transport opasne robe.

Odstupanja iz stava 1. ovog člana ne mogu da se odobre za transport opasne robe koja je svrstana u Klasu 1 ADR/RID/ADN (eksplozivne materije i predmeti) i Klasu 7 ADR/RID/ADN (radioaktivne materije).

Ministarstvo priprema i predlaže bilateralne i multilateralne sporazume u oblasti transporta opasne robe, u skladu sa poglavljem 1.5 ADR/RID/ADN.

Ministar nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: ministar) propisuje manje količine opasne robe, kao i elemente na osnovu kojih se utvrđuje lokalni prevoz kratke udaljenosti i industrijski postupak u odnosu na transport opasne robe železnicom, na osnovu kojih se izdaje posebna dozvola o primeni odstupanja.

Dozvola za transport

Član 7

Transport opasne robe koja je svrstana u Klasu 1 ADR/RID/ADN (eksplozivne materije i predmeti), Klasu 7 ADR/RID/ADN (radioaktivne materije), kao i transport opasnog otpada koji je okarakterisan i klasifikovan u opasnu materiju koja se nalazi na spisku opasnih roba u ADR/RID/ADN, može da vrši prevoznik nakon pribavljanja dozvole za transport, ako su ispunjeni uslovi propisani ADR/RID/ADN, ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom ili zakonom kojim se uređuje zaštita od ionizujućih zračenja i nuklearna sigurnost.

Dozvolu za transport iz stava 1. ovog člana za Klasu 1 ADR/RID/ADN koja se obavlja u međunarodnom transportu, izdaje ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Dozvolu za transport iz stava 1. ovog člana za Klasu 1 ADR/RID/ADN koja se u celosti obavlja u unutrašnjem transportu, izdaje ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Dozvolu za transport iz stava 1. ovog člana za Klasu 7 ADR/RID/ADN izdaje organ nadležan za zaštitu od ionizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost.

Dozvola za transport opasnog otpada iz stava 1. ovog člana koji je okarakterisan i klasifikovan u opasnu materiju koja se nalazi na spisku opasnih roba u ADR/RID/ADN, izdaje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom, a na osnovu potvrde o ispunjenosti uslova propisanih ovim zakonom koju izdaje ministarstvo.

Ministarstvo izdaje potvrdu iz stava 5. ovog člana na zahtev ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine.

Rešenje o izdavanju dozvole za transport opasne robe je akt koji se izdaje za svaki pojedinačni transport u slučajevima utvrđenim ADR/RID/ADN.

Rešenje o izdavanju višekratne dozvole za transport na teritoriji Republike Srbije izdaje se sa rokom važenja do šest meseci ukoliko se privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik bavi delatnošću u vezi s korišćenjem eksplozivnih materija i predmeta, radioaktivnih materijala ili opasnog otpada na teritoriji Republike Srbije, a transport obavlja sopstvenim vozilom.

U postupku izdavanja dozvole iz stava 1. ovog člana za opasne robe koje pripadaju Klasi 1 ADR/RID/ADN koje su istovremeno i naoružanje, vojna oprema ili roba dvostrukе namene, potrebno je pribaviti i saglasnost ministarstva nadležnog za poslove odbrane.

Rešenje kojim se odlučuje o izdavanju dozvole za transport opasne robe je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Podnositelj zahteva za izdavanje rešenja o izdavanju dozvole za transport opasne robe snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse.

Član 8

Dozvola za transport iz člana 7. ovog zakona izdaje se na zahtev pošiljaoca ili primaoca, odnosno organizatora transporta, i mora da sadrži:

- 1) podatke o proizvođaču, pošiljaocu, prevozniku i primaocu;
- 2) UN broj opasne robe, kao i podatke i potvrde propisane u ADR/RID/ADN;
- 3) podatke o vrsti, količini, hemijskom i fizičkom sastavu opasne robe, kao i vrsti ambalaže, odnosno pokretne opreme pod pritiskom ili cisterne za transport opasne robe;
- 4) navođenje trase kretanja (itinerar);
- 5) navođenje mesta utovara i istovara;
- 6) vreme početka i predviđeno vreme završetka transporta;
- 7) podatke o prevoznom sredstvu, kao i o vozaču za transport opasne robe u drumskom saobraćaju;
- 8) vreme i mesto predviđeno za odmor;
- 9) odobrenje nadležnog organa susedne države na osnovu koga se odobrava uvoz ili tranzit;
- 10) naziv ulaznog i izlaznog graničnog prelaza.

Uz zahtev za izdavanje dozvole za transport radioaktivnih materijala prilaže se i licenca za obavljanje odgovarajuće radijacione delatnosti izdata od strane organa nadležnog za zaštitu od ionizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Republike Srbije u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita od ionizujućih zračenja.

Kada se podnosi zahtev za izdavanje višekratne dozvole za transport iz člana 7. stav 8. ovog zakona, nije potrebno da se navode podaci iz stava 1. tač. 9) i 10) ovog člana.

Podnositac zahteva kome je izdata dozvola za višekratni transport na teritoriji Republike Srbije dužan je da, ako se izmene uslovi navedeni u rešenju, bez odlaganja obavesti o tome nadležni organ koji je izdao dozvolu.

Izdavalac dozvole za transport može da odredi dodatne uslove za transport ili posebne mere bezbednosti, ako proceni da su neophodni u cilju zaštite ljudi, životne sredine ili stvari, odnosno zaštite transporta od neovlašćenih lica.

Troškove koji se odnose na ispunjavanje dodatnih uslova, odnosno posebnih mera bezbednosti snosi podnositac zahteva za izdavanje dozvole za transport.

Podnositac zahteva kome je izdata dozvola za transport opasne robe dužan je da najmanje 24 časa pre započinjanja transporta obavesti o tome organ koji mu je izdao dozvolu, odnosno organ koji je određen u dozvoli.

Obaveštenje iz stava 7. ovog člana obavezno mora da sadrži: broj rešenja nadležnog organa na osnovu kojeg je izdata dozvola, UN broj i naziv robe, vreme početka transporta, trasu kretanja, vreme i mesto predviđeno za odmor, predviđeno vreme završetka transporta, mesto istovara, registarski broj vozila.

Ministar nadležan za unutrašnje poslove propisuje posebne mere bezbednosti u transportu opasne robe sa povećanim bezbednosnim rizicima.

Kategorije opasnosti od nastupanja posledica u transportu opasne robe

Član 9

Opasnost od nastupanja posledica u transportu opasne robe zbog neprimenjivanja ADR/RID/ADN, ovog zakona i podzakonskih akata donetih na osnovu ovog zakona, klasifikovana je u tri kategorije:

- 1) opasnost I kategorije je opasnost po život lica ili zagađenje životne sredine sa posledicama čije je otklanjanje dugotrajno i skupo;
- 2) opasnost II kategorije je opasnost od nanošenja teške telesne povrede licu ili znatnog zagađenja životne sredine i od zagađenja životne sredine na većem prostoru;
- 3) opasnost III kategorije je opasnost od nanošenja lake telesne povrede licu ili neznatnog zagađenja životne sredine.

Vlada propisuje kriterijume za klasifikaciju povreda ADR/RID/ADN, ovog zakona i podzakonskih akata donetih na osnovu ovog zakona, prema kategoriji opasnosti od nastupanja posledica u transportu opasne robe.

Osnovni zahtevi za bezbednost

Član 10

Učesnici u transportu dužni su, s obzirom na vrstu predvidivih opasnosti, da preduzmu sve propisane mere kako bi sprečili vanredni događaj, odnosno u najvećoj mogućoj meri umanjili posledice vanrednog događaja.

U slučaju opasnosti, odnosno u slučaju vanrednog događaja, vozač u drumskom saobraćaju, prevoznik u železničkom saobraćaju, upravljač železničke infrastrukture, odnosno zapovednik broda dužni su da odmah obaveste organ nadležan za vanredne situacije i policiju, kao i da saopšte sve podatke koji su potrebni za preuzimanje odgovarajućih mera.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, prevoznik u železničkom saobraćaju je dužan da o tome obavesti i upravljača železničke infrastrukture.

Prevoznik, pošiljalac, primalac i organizator transporta, kao i upravljač železničke infrastrukture u slučaju železničkog saobraćaja, dužni su da sarađuju međusobno, kao i sa nadležnim državnim organima u cilju razmene podataka o potrebi preuzimanja odgovarajućih bezbednosnih i preventivnih mera, kao i primeni postupaka u slučaju vanrednog događaja.

U slučaju rasipanja, razlivanja, isticanja ili nekog drugog oblika oslobađanja opasnog tereta ili neposredne opasnosti od rasipanja, razlivanja, isticanja ili nekog drugog oblika oslobađanja opasnog tereta, nakon dostavljanja obaveštenja u skladu sa st. 2. i 3. ovog člana, prevoznik je dužan da bez odlaganja obezbedi, pokupi, odstrani, odnosno odloži opasan teret u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom ili da ga na drugi način učini bezopasnim, odnosno da preuzme sve mere radi sprečavanja daljeg širenja zagađenja.

Ako prevoznik nije u mogućnosti da obezbedi, pokupi, odstrani, odnosno odloži opasan teret u skladu sa stavom 5. ovog člana, dužan je da angažuje o svom trošku pravno lice koje ima odgovarajuću dozvolu, odnosno ovlašćenje za postupanje u slučaju vanrednog događaja u skladu sa posebnim propisom.

U slučaju vanrednog događaja prilikom transporta opasne robe Klase 7 ADR/RID/ADN, pored mera propisanih ovim zakonom preuzimaju se i mere u skladu sa planom za delovanje u slučaju akcidenta koji je propisan zakonom kojim se uređuje zaštita od jonizujućih zračenja i nuklearna sigurnost.

Opasan teret, odnosno kontaminirani predmeti, u slučaju rasipanja, razlivanja, isticanja ili nekog drugog oblika oslobađanja opasnog tereta, moraju da se zbrinu u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuje postupanje sa tom vrstom opasnog tereta.

U slučaju nastanka vanrednog događaja za koji postoji obaveza prijavljivanja u skladu sa ADR/RID/ADN, savetnik za bezbednost prevoznika, odnosno organizatora transporta dužan je da dostavi ministarstvu propisani izveštaj u skladu sa ovim zakonom.

Zabranjeno je vršiti sanaciju transportnog suda, uključujući zavarivanje, vršenje termičke izolacije, prepravku cevne instalacije na merno-pretakačkoj opremi, menjanje ventilske grupe i druge slične radove na prevoznim sredstvima za transport opasne robe, koji mogu da prouzrokuju posledice po imovinu, ljude i životnu sredinu, bez odobrenja imenovanog tela.

Ministar nadležan za unutrašnje poslove uz saglasnost ministra propisuje način, uslove i mere za bezbedno intervenisanje u slučaju rasipanja, razlivanja, isticanja ili nekog drugog oblika oslobađanja opasne robe.

II ZAHTEVI U ODNOSU NA AMBALAŽU, POKRETNU OPREMU POD PRITISKOM, ODNOSNO CISTERNU

Uslovi za korišćenje ambalaže, pokretne opreme pod pritiskom, odnosno cisterne

Član 11

Na teritoriji Republike Srbije, za transport opasne robe, može da se koristi samo ambalaža, pokretna oprema pod pritiskom, odnosno cisterna:

- 1) koja je odgovarajuća po tehničkim karakteristikama za datu količinu i date osobine opasne robe koja se u ambalažu, pokretnu opremu pod pritiskom, odnosno cisternu smešta, odnosno koja ispunjava i druge zahteve bezbednosti prema propisima ADR/RID/ADN;
- 2) za koju je sprovedeno ocenjivanje usaglašenosti u skladu sa zahtevima ADR/RID i za koju se učini dostupnom isprava o usaglašenosti kojima se potvrđuje da se u njoj prevozi odgovarajuća opasna roba;
- 3) koja je obeležena i označena u skladu sa ADR/RID/ADN, ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 4) za koju postoji važeća isprava o periodičnom kontrolisanju u skladu sa ADR/RID/ADN.

Na teritoriji Republike Srbije može da se koristi ambalaža, pokretna oprema pod pritiskom, odnosno cisterna koja nije proizvedena u Republici Srbiji, a za koju je pribavljeno rešenje o priznavanju, odnosno isprava izdata od tela za ocenjivanje usaglašenosti koje je imenovano u Republici Srbiji.

Inostrana isprava o usaglašenosti za ambalažu, odnosno pokretnu opremu pod pritiskom, odnosno cisternu za transport opasne robe izdata od inostranog tela za ocenjivanje usaglašenosti može da se prizna ako je ambalaža, odnosno pokretna oprema pod pritiskom, odnosno cisterna ispitana i odobrena prema inostranim propisima čiji zahtevi obezbeđuju isti stepen zaštite bezbednosti ljudi, životne sredine i imovine koji su određeni zahtevima ADR/RID/ADN i ovog zakona.

Rešenje o priznavanju iz stava 3. ovog člana donosi ministar u skladu sa propisom kojim se uređuje način priznavanja inostranih isprava i znakova usaglašenosti.

Za izdavanje rešenja o priznavanju iz stava 3. ovog člana, podnositelj zahteva snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, imenovano telo izdaje ispravu o usaglašenosti pokretne opreme pod pritiskom na osnovu odgovarajuće inostrane isprave o usaglašenosti kojom se konstatiše usaglašenost sa zahtevima propisa Evropske unije koju je izdalo prijavljeno telo iz države članice Evropske unije, ili države ugovornice Sporazuma o evropskom ekonomskom prostoru, kao i Švajcarske Konfederacije, bez ponovnog ispitivanja, odnosno sertifikacije ili ocenjivanja usaglašenosti, pregledom odgovarajućeg dela tehničke dokumentacije, ako je ispunjen najmanje jedan od sledećih uslova:

- 1) da su domaće imenovano telo i prijavljeno telo za ocenjivanje usaglašenosti, koje je izdalo predmetnu inostranu ispravu o usaglašenosti, potpisnici sporazuma o uzajamnom priznavanju rezultata ocenjivanja usaglašenosti;
- 2) da su domaće imenovano telo i prijavljeno telo za ocenjivanje usaglašenosti članovi međunarodnog sistema za ocenjivanje usaglašenosti;
- 3) da su inostrano telo za akreditaciju, koje je akreditovalo prijavljeno telo za ocenjivanje usaglašenosti koje je izdalo inostranu ispravu o usaglašenosti, i Akreditaciono telo Srbije, koje je akreditovalo domaće imenovano telo, potpisnice sporazuma o međusobnom priznavanju ekvivalentnosti sistema akreditacije sa Evropskom organizacijom za akreditaciju (EA MLA) u odgovarajućoj oblasti.

Pokretna oprema pod pritiskom iz stava 6. ovog člana obuhvata posude pod pritiskom, njihove ventile i, prema potrebi, drugi pribor u skladu sa poglavljem 6.2 ADR/RID, kao i cisterne, baterijska vozila ili kola, MEGC, njihove ventile i, prema potrebi, drugi pribor u skladu sa poglavljem 6.8 ADR/RID, kada se navedena oprema koristi za prevoz gasova Klase 2, isključujući gasove ili proizvode čije klasifikacione oznake sadrže brojeve 6 i 7, kao i za prevoz određene opasne robe (UN broj 1 051 - Klasa 6.1; UN broj 1 052 - Klasa 8; UN broj 1 745 - Klasa 5.1; UN broj 1 746 - Klasa 5.1; UN broj 1 790 - Klasa 8 i UN broj 2 495 - Klasa 5.1).

Pokretna oprema pod pritiskom iz stava 6. ovog člana obuhvata gasna punjenja (UN broj 2037) i isključuje aerosole (UN broj 1950), otvorene kriogene posude, gasne posude za aparate za disanje, aparate za gašenje požara (UN broj 1044), pokretnu opremu pod pritiskom koja je izuzeta u skladu sa pododeljkom 1.1.3.2 ADR/RID, kao i pokretnu opremu pod pritiskom koja je izuzeta od pravila za izradu i ispitivanje ambalaže u skladu sa odeljakom 3.3 ADR/RID.

Ocenjivanje usaglašenosti ambalaže, pokretne opreme pod pritiskom, odnosno cisterne

Član 12

Privredno društvo ili drugo pravno lice koje proizvodi ambalažu, odnosno pokretnu opremu pod pritiskom, odnosno cisternu (u daljem tekstu: proizvođač), kao i ono koje vrši prepravku ambalaže, odnosno pokretne opreme pod pritiskom, odnosno cisterne, dužno je da sproveđe postupak ocenjivanja usaglašenosti u skladu sa ADR/RID/ADN.

Pre početka proizvodnje proizvođač pribavlja sertifikat o odobrenju za tip ambalaže, pokretne opreme pod pritiskom ili cisterne u skladu sa ADR/RID/ADN i drugim tehničkim propisima kojima se uređuju tehnički zahtevi za ambalažu, odnosno pokretnu opremu pod pritiskom, odnosno cisternu, koji izdaje imenovano telo za sprovođenje postupka ocenjivanja usaglašenosti.

Član 13

Ispitivanje i kontrolisanje ambalaže, pokretne opreme pod pritiskom, odnosno cisterne za transport opasne robe u toku postupka proizvodnje, vrši imenovano telo za sprovođenje postupka ocenjivanja usaglašenosti, koje kontroliše, odnosno ispituje i obeležava ambalažu, pokretnu opremu pod pritiskom, odnosno cisternu (u daljem tekstu: imenovano telo) u skladu sa ADR/RID/ADN.

Imenovanje tela iz stava 1. ovog člana vrši ministarstvo donošenjem rešenja, nakon utvrđivanja da podnositelj zahteva ispunjava propisane zahteve za imenovanje.

Pri donošenju rešenja iz stava 2. ovog člana, smatraće se da telo koje poseduje akt o akreditaciji ispunjava propisane zahteve u meri u kojoj su obuhvaćeni obimom akreditacije, uzimajući u obzir postupke ocenjivanja usaglašenosti i proizvode obuhvaćene akreditacijom.

Za izdavanje rešenja iz stava 2. ovog člana, podnositelj zahteva snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse.

Ministarstvo prijavljuje imenovana tela za ocenjivanje usaglašenosti u skladu sa ovim zakonom, ministarstvu nadležnom za vođenje registra imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti.

Član 14

Na zahtev proizvođača, koji se podnosi u skladu sa ADR/RID/ADN, imenovano telo sprovodi ocenjivanje usaglašenosti za odgovarajući tip proizvoda, i ako proizvod ispunjava propisane zahteve izdaje sertifikat o odobrenju tipa.

Sertifikat o odobrenju tipa mora da sadrži obeležje, odnosno kôd koji se mora naznačiti na svakoj pojedinačnoj ambalaži, odnosno pokretnoj opremi pod pritiskom ili cisterni koju proizvođač stavlja u promet.

Nakon pribavljanja sertifikata o odobrenju tipa, a pre pokretanja proizvodnje, podnositelj zahteva je dužan da angažuje imenovano telo za praćenje procesa proizvodnje i prvo ispitivanje, nakon čega imenovano telo sačinjava ispitni izveštaj i sertifikat o usaglašenosti proizvodnje koji se mogu odnositi na više proizvoda istog tipa (grupni sertifikat ili izveštaj o ispitivanju).

Postupke periodičnog kontrolisanja, međukontrolisanja i vanrednog kontrolisanja sprovodi imenovano telo kome je podnet zahtev u skladu sa ADR/RID/ADN, koje sačinjava izveštaj o kontrolisanju.

Imenovano telo je dužno da svaki proizvod za koji je sprovedeno ocenjivanje usaglašenosti označi odgovarajućim obeležjem u skladu sa ADR/RID/ADN.

U slučaju obeležavanja posuda pod pritiskom domaćim znakom usaglašenosti, obavezna sertifikaciona obeležja stavljuju se prema redosledu koji je propisan odredbama ADR/RID.

Ako se naknadno utvrdi da ambalaža, odnosno pokretna oprema pod pritiskom ili cisterna za transport opasne robe ne ispunjava neki od propisanih uslova, ona se više ne može obeležavati u skladu sa odredbama ovog člana.

Imenovano telo dužno je da, nakon izdavanja sertifikata o odobrenju tipa, izveštaj o ispitivanju nakon prvog ispitivanja i sertifikat o usaglašenosti proizvodnje dostavi ministarstvu u roku od 15 dana.

Pokretna oprema pod pritiskom stavlja se na tržiste, odnosno u upotrebu, slobodno i bez ikakvih ograničenja, ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Vlada propisuje način postupanja proizvođača, uvoznika, distributera, vlasnika i operatera u odnosu na pokretnu opremu pod pritiskom, način imenovanja ovlašćenog predstavnika proizvođača i poslove koje može da vrši na osnovu pismenog ovlašćenja proizvođača, način obaveštavanja o privrednim društvima koja su dostavila pokretnu opremu pod pritiskom ili kojima je dostavljena pokretna oprema pod pritiskom, zahteve za ocenjivanje usaglašenosti, način ocenjivanja i ponovnog ocenjivanja usaglašenosti, pravila, uslove, izgled i zahteve za postavljanje znaka usaglašenosti, način imenovanja tela koja sprovode postupak ocenjivanja usaglašenosti, ispitivanja, odnosno kontrolisanja pokretne opreme pod pritiskom, zahteve u pogledu stručne sposobljenosti zaposlenih i drugih angažovanih lica u telu za ocenjivanje usaglašenosti, opreme, nezavisnosti i nepristrasnosti u odnosu na lica povezana sa proizvodom koji je predmet ocenjivanja usaglašenosti, postupanja sa prigovorima na rad i odluke tela za ocenjivanje usaglašenosti, čuvanja poslovne tajne i osiguranja od odgovornosti za štetu, kao i postupanje sa pokretnom opremom pod pritiskom koja predstavlja opasnost za bezbednost i zdravlje ljudi i zaštitu životne sredine, odnosno postupanje u slučaju formalnih neusaglašenosti pokretne opreme pod pritiskom.

Na zahteve koji nisu uređeni ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona u odnosu na izradu, ispitivanje i obeležavanje ambalaže, posuda pod pritiskom i aerosolnih raspršivača i malih gasnih posuda (gasnih patrona), izradu, ispitivanje i odobrenje za komade za otpremu i materije Klase 7 ADR/RID/ADN, projektovanje, izradu, opremanje, odobrenje tipa, kontrolisanje, ispitivanje i obeležavanje prenosivih cisterni i MEGC, fiksiranih cisterni (vozila cisterne i kola cisterne), demontažnih cisterni, kontejner-cisterni i zamenljivih cisterni čija su tela proizvedena od metalnih materijala, baterijskih vozila ili kola, cisterni za otpatke koje funkcionišu na principu vakuma, kao i kontejnera za rasuti teret, primenjuju se odredbe dela 6. ADR/RID.

Ministarstvo vrši odobrenje metode završne kontrole aerosolnih raspršivača.

Član 15

Imenovano telo dužno je da ispunjava zahteve za imenovanje u pogledu njegove sposobljenosti koja je utvrđena rešenjem o imenovanju, kao i da na zahtev ministarstva, u roku koji ne može biti kraći od tri dana od dana prijema tog zahteva, dostavi tražene podatke i obaveštenja u vezi sa poslovima za koje je imenovano, a naročito da dokumentuje sve postupke ocenjivanja usaglašenosti za koje je imenovano.

Ako je imenovano telo deo sposobljenosti za sprovođenje ocenjivanja usaglašenosti, koja je utvrđena rešenjem o imenovanju, dokazalo aktom o akreditaciji, proveru sposobljenosti iz stava 1. ovog člana vrši Akreditaciono telo Srbije, u skladu sa zakonom, i o rezultatima provere obaveštava ministarstvo koje vrši nadzor nad imenovanim telom.

Ministarstvo oduzima rešenje o imenovanju tela za ocenjivanje usaglašenosti ambalaže, odnosno pokretne opreme pod pritiskom ili cisterne za transport opasne robe ako telo prestane da ispunjava neki od uslova utvrđenih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

U slučaju donošenja rešenja o oduzimanju imenovanja ili u slučaju da imenovano telo prestane sa radom, ministarstvo nalaže tom telu da u roku od 30 dana izvrši prenos dokumentacije koja se odnosi na ocenjivanje usaglašenosti drugom imenovanom telu po izboru stranke, odnosno omogući dostupnost te dokumentacije nadležnim organima.

I OVLAŠĆENJA I OBAVEZE ORGANA I ORGANIZACIJA, KAO I UČESNIKA U TRANSPORTU OPASNE ROBE

1. Ovlašćenja i obaveze državnih organa i organizacija

Član 16

Obavljanje upravnih, inspekcijskih, tehničkih i drugih stručnih poslova određenih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje transport opasne robe u drumskom, železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju u nadležnosti je ministarstva.

Član 17

Uprava za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu (u daljem tekstu: Uprava), obrazovana zakonom kojim se uređuju plovidba i luke na unutrašnjim vodama, obavlja sledeće upravne, tehničke i druge stručne poslove u oblasti transporta opasne robe u unutrašnjem vodnom saobraćaju:

- 1) sprovodi postupak ocenjivanja usaglašenosti broda za transport određene opasne robe;
- 2) ovlašćuje telo za vršenje tehničke procene broda za transport određene opasne robe;
- 3) izdaje sertifikat o odobrenju za brod za transport određene opasne robe i vodi registar izdatih sertifikata u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 4) vrši nadzor nad radom ovlašćenih tela;
- 5) vrši prijavljivanje ovlašćenih tela za ocenjivanje usaglašenosti ministarstvu nadležnom za vođenje registra tela za ocenjivanje usaglašenosti.

Direkcija za železnice, obrazovana zakonom kojim se uređuje železnica, izdaje dozvolu za korišćenje železničkih vozila, u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbednost i interoperabilnost železnice.

Ministarstvo izrađuje mrežu obaveznih trasa za prevoz opasne robe u drumskom saobraćaju.

Ministarstvo vrši lociranje i praćenje vozila koja prevoze opasnu robu u drumskom saobraćaju upotreбom propisanog informacionog sistema.

Ministar propisuje način i uslove za utvrđivanje trasa za prevoz opasne robe u drumskom saobraćaju, način lociranja i praćenja vozila, tehničke zahteve i standarde informacionog sistema koji se koriste za lociranje i praćenje vozila, kao i rok za početak njegove obavezne primene.

2. Obaveze učesnika u transportu

Obaveze pošiljaoca

Član 18

Pošiljalac u drumskom, železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju dužan je da ispunjava obaveze propisane u pododeljku 1.4.2.1 ADR/RID/ADN.

Pored obaveza iz stava 1. ovog člana, pošiljalac je dužan da:

- 1) utvrdi da je opasna roba klasifikovana u skladu sa Delom 2 ADR/RID/ADN i da je predata na transport u skladu sa članom 5. ovog zakona;
- 2) prilikom izdavanja prevozne isprave dostavi prevozniku potrebne podatke, kao i neophodna prevozna i propratna dokumenta (odobrenja, dozvole, obaveštenja, potvrde itd.) u skladu sa Poglavljem 5.4 ADR/RID/ADN i tabelom Dela 3 ADR/RID/ADN, uključujući primenjive odredbe Poglavlja 3.3. i pododeljaka 5.5.2.4.1, 5.5.2.4.3 i 5.5.3.7.1 ADR/RID/ADN, odnosno pododeljka 6.7.1.3 ADR/RID, kao i da obezbedi da se prevozna isprava nalazi u prevoznom sredstvu;
- 3) utvrdi da je opasna roba upakovana ili punjena u ambalažu, veliku ambalažu, IBC, cisternu ili plovilo, koji ispunjavaju uslove propisane ADR/RID/ADN i ovim zakonom;
- 4) se pridržava zahteva o načinu otpreme i ograničenjima pri otpremi;
- 5) utvrdi da su neočišćene i nedegazirane (nedezinfikovane) cisterne ili neočišćena prazna kola (RID), neočišćena prazna vozila (ADR), neočišćena prazna vozila ili kola (ADN), odnosno veliki kontejneri i mali kontejneri za robu u rasutom stanju, na odgovarajući način obeleženi i olistani i da su neočišćene prazne cisterne na isti način zatvorene i zaptivene kao i u napunjenom stanju;
- 6) pre izvršenja transporta obavesti prevoznika o bruto masi opasne robe pakovane u ograničenim količinama u skladu sa odeljkom 3.4.12 ADR/RID/ADN, na način kojim može da se potvrdi da je prevoznik primio obaveštenje;
- 7) u slučaju transporta radioaktivnog materijala, ima kopiju uputstva za pravilno zatvaranje komada i za druge pripreme za transport u skladu sa pododeljkom 4.1.9.1.9 ADR/RID/ADN, kopiju dozvola ili odobrenja od strane nadležnog organa u skladu sa pododeljkom 5.1.5.2.1 ADR/RID/ADN, kao i da, na zahtev nadležnog organa, stavi na raspolaganje dokumentaciju kojom se dokazuje da je uzorak komada u skladu sa svim primenjivim zahtevima u skladu sa pododeljkom 5.1.5.2.3 ADR/RID/ADN;
- 8) u slučaju transporta radioaktivnog materijala, obezbedi da su prevozniku pre utovara i istovara stavljene na uvid neophodne potvrde nadležnih organa u skladu sa pododeljkom 5.4.1.2.5.4 ADR/RID/ADN;
- 9) u slučaju transporta radioaktivnog materijala, obezbedi dostavljanje obaveštenja nadležnom organu u skladu sa pododeljkom 5.1.5.1.4 ADR/RID/ADN;
- 10) u slučaju transporta neupakovanih predmeta sa izuzetkom predmeta Klase 1 ADR/RID/ADN, uz prevoznu ispravu priloži dokumenta propisana u poglavlju 3.3 ADR/RID/ADN, pododeljku 4.1.3.8.2 ADR/RID, kao i pododeljku 5.4.1.2 i odeljku 5.4.2 ADR/RID/ADN;

- 11) čuva kopiju prevozne isprave, dodatne podatke i dokumentaciju koja se zahteva u ADR/RID/ADN, najmanje tri meseca od trenutka završetka transporta u skladu sa pododeljkom 5.4.4.1 ADR/RID/ADN;
- 12) utvrdi da su primenjene druge mere bezbednosti u skladu sa odredbama ADR/RID/ADN.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, pošiljalac u železničkom saobraćaju dužan je da:

- 1) obezbedi da su neočišćena i nedegazirana, kao i prazna i neočišćena kola i kontejneri za transport u rasutom stanju:
  - (1) obeleženi narandžastom tablom u skladu sa pododeljkom 5.3.2.1.7 RID sa izuzetkom pododeljka 5.3.2.1.5 RID,
  - (2) označeni velikim listicama opasnosti u skladu sa pododeljkom 5.3.1.6 RID,
  - (3) obeleženi obeležjem za materije opasne po životnu sredinu u skladu sa odeljkom 5.3.6 RID,
  - (4) obeleženi postavljanjem manevarske listice opasnosti u skladu sa odeljkom 5.3.4 RID;
- 2) utvrdi da prevozna isprava sadrži podatke koji su propisani u pododeljku 1.1.4.4.5 RID;
- 3) prilikom transporta opasnog tereta kao ekspresne pošiljke postupa u skladu sa odredbama Poglavlja 7.6 RID;
- 4) ispuni druge obaveze u skladu sa RID.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, pošiljalac u unutrašnjem vodnom saobraćaju dužan je da:

- 1) obezbedi da su i neočišćena i nedegazirana, kao i prazna i neočišćena kola i kontejneri za transport tereta u rasutom stanju:
  - (1) označena velikim listicama opasnosti u skladu sa pododeljkom 5.3.1.2.4 ADN,
  - (2) imaju narandžaste table u skladu sa pododeljkom 5.3.2.1.7 ADN;
- 2) ispuni i druge obaveze u skladu sa ADN.

Obaveze organizatora transporta

Član 19

Kada postupa u ime i za račun pošiljaoca, odnosno primaoca, organizator transporta dužan je da obezbedi ispunjavanje uslova iz čl. 18. i 24. ovog zakona.

Obaveze pakera

Član 20

Paker u drumskom, železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju dužan je da ispunjava obaveze propisane u pododeljku 1.4.3.2 ADR/RID/ADN.

Pored obaveza iz stava 1. ovog člana, paker je dužan da postupa u skladu sa odredbama kojima se uređuje:

- 1) pakovanje, postavljanje u sabirnu ambalažu i obeležavanje iz pododeljaka 3.4.1-3.4.11 ADR/RID/ADN;
- 2) pakovanje, postavljanje u sabirnu ambalažu i obeležavanje iz pododeljaka 3.5.1-3.5.4 ADR/RID/ADN;
- 3) upotreba i ispitivanje zaptivenosti posle punjenja posude pod pritiskom, ambalaže, uključujući IBC i veliku ambalažu iz odeljaka 4.1.1-4.1.9 i pododeljaka 6.2.6.3.2.2.1 i 6.2.6.3.2.2.2 ADR/RID, kao i iz primenjivih odredaba Poglavlja 3.3 ADR/RID/ADN;
- 4) zahtevi za zajedničko pakovanje u skladu sa:
  - (1) pododeljkom 1.1.4.2.1 (b) ADR/RID, u transportnom lancu koji uključuje pomorski ili vazdušni transport,
  - (2) odeljkom 4.1.10 ADR/RID;
- 5) obeležavanje i označavanje:
  - (1) komada iz pododeljka 1.1.4.2.1 (a) ADR/RID, u transportnom lancu koji uključuje pomorski ili vazdušni transport,
  - (2) komada iz odeljaka 5.1.4, 5.2.1, 5.2.2, pododeljka 5.5.3.4, kao i primenjivih odredaba poglavlja 3.3. ADR/RID/ADN;
- 6) obezbeđivanje komada u okviru sabirnih ambalaža u skladu sa poglavljem 5.1.2. ADR/RID/ADN.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, paker u drumskom i železničkom saobraćaju dužan je da postupa u skladu sa odredbama kojima se uređuju:

- 1) upotreba sabirne ambalaže iz odeljka 5.1.2 ADR/RID;
- 2) označavanje oznakama radioaktivnih materijala iz pododeljka 5.2.2.1.11 ADR/RID;
- 3) druge obaveze pakera iz ADR/RID.

Obaveze punioca

Član 21

Punilac u drumskom, železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju, dužan je da ispunjava obaveze propisane u pododeljku 1.4.3.3 ADR/RID/ADN.

Pored obaveza iz stava 1. ovog člana, punilac je dužan da:

- 1) preda prevozniku na transport samo opasnu robu koja je dozvoljena za transport u skladu sa ovim zakonom;
- 2) puni prenosive cisterne i MEGC u skladu sa pododeljcima 4.2.1.1, 4.2.2.2, a u vezi sa pododeljcima 4.2.2.7.1, 4.2.3.2, 4.2.3.6.1, 4.2.4.1 i 4.2.4.5.1 ADR/RID, opasnom robom čiji je transport dozvoljen u tim cisternama, odnosno kontejnerima, samo ako nije istekao rok za njihovo sledeće ispitivanje;
- 3) obezbedi da je proverena zaptivenost i celovitost prenosive cisterne i MEGC, kao i da se prenosiva cisterna ne predaje na transport kada je nezaptivena ili oštećena u skladu sa pododeljcima 4.2.1.9.6 (s), 4.2.2.8 (b), 4.2.3.8 (b) i 4.2.4.6 (a) ADR/RID;
- 4) puni cisterne, baterijska kola i MEGC, čiji datum sledećeg ispitivanja nije istekao, opasnom robom čiji je punjenje dozvoljeno u skladu sa pododeljkom 4.3.2.1.5, samo ako ta opasna roba može da se primi na transport u skladu sa pododeljkom 4.3.2.1.1 ADR/RID;
- 5) obezbedi da se poštije najviši dozvoljeni stepen punjenja, najveća dozvoljena masa punjenja po litru ili najveća dozvoljena ukupna masa u skladu sa pododeljcima 4.2.1.9.1.1, 4.2.1.13.13, 4.2.2.7.2, 4.2.2.7.3, 4.2.3.6.2, 4.2.3.6.3, 4.2.3.6.4, 4.2.4.5.2 i 4.2.4.5.3, kao i primenjivim odredbama pododeljaka 4.2.5.3, 4.3.2.2, 4.3.3.2.3, i 4.3.3.2.5, odnosno odeljka 4.3.5 ADR/RID;
- 6) obezbedi da je posle punjenja cisterni proverena zaptivenost zatvarača i opreme u skladu sa primenjivim odredbama Poglavlja 3.3 ADR/RID/ADN i pododeljkom 4.2.4.5.5, kao i da su zatvarači u zatvorenom položaju i da nema curenja u skladu sa 4.3.2.3.3 ADR/RID;
- 7) obezbedi da se na spoljnim zidovima cisterne ne nalaze opasni ostaci materije kojom je punjena u skladu sa pododeljcima 4.2.1.9.6 (b) i 4.3.2.3.5 ADR/RID;
- 8) obezbedi da susedne komore cisterne nisu punjene materijama koje međusobno mogu opasno reagovati u skladu sa pododeljcima 4.2.1.6 i 4.3.2.3.6 ADR/RID;
- 9) obezbedi, u slučaju promene upotrebe cisterne, baterijskog vozila ili MEGC, koji su odobreni za različite gasove, primenu mera pražnjenja, čišćenja i ispuštanja gasova, izvršenu u skladu sa pododeljkom 4.3.3.3.1 ADR/RID;
- 10) obezbedi da je naziv nerashlađenog tečnog gasa koji je primljen na transport naveden na samoj prenosivoj cisterni ili na metalnoj pločici pričvršćenoj na prenosivoj cisterni u skladu sa pododeljkom 6.7.3.16.2 i 6.7.4.15.2 ADR/RID;
- 11) obezbedi da su zvanični nazivi za materije i gasove koji se prevoze navedeni na kontejner-cisterni, demontažnoj cisterni, MEGC, baterijskom vozilu ili baterijskim kolima u skladu sa pododeljcima 6.8.2.5.2 i 6.8.3.5.11, a u slučaju gasova svrstanih u kolonu n.d.n. dodatno i tehnički naziv u skladu sa pododeljcima 6.8.3.5.6 i 6.8.3.5.12 ADR/RID;
- 12) obezbedi da napunjeni MEGC ne bude predat na transport u skladu sa pododeljkom 4.2.4.6 (b)-(d) ADR/RID;
- 13) puni cisterne samo ako su cisterna i oprema u tehnički ispravnom stanju.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, punilac u drumskom saobraćaju dužan je da:

- 1) obavesti vozača o transportu opasne robe dostavljanjem podataka u skladu sa pododeljkom 5.4.1.1.1 (a)-(d) ADR;
- 2) obavesti vozača o broju za označavanje opasnosti za table narandžaste boje u skladu sa odeljkom 5.3.2 ADR;
- 3) obezbedi da kontejneri cisterne, prenosive cisterne, MEGC, kao i kontejneri kojima se vrši transport opasne robe u rasutom stanju nose:
  - (1) velike listice opasnosti u skladu sa pododeljkom 5.3.1.2 ADR,
  - (2) table narandžaste boje u skladu sa odeljkom 5.3.2 ADR,
  - (3) obeležja u skladu sa odeljkom 5.3.6 ADR;
- 4) obezbedi poštovanje odredaba o utovaru iz pododeljaka 7.5.1.1 i 7.5.1.2 ADR;
- 5) poštuje odredbe o zabrani pušenja u skladu sa odeljkom 7.5.9 i 8.3.5 ADR;
- 6) obezbedi da se poštuju odredbe poglavlja 8.5 ADR st. 2. i 3. dodatni zahtev S2;
- 7) preduzme potrebne mere da se prilikom transporta tereta u rasutom stanju postupa u skladu sa primenjivim odredbama poglavlja 3.3 i 7.3 ADR;
- 8) preduzme mere predostrožnosti od elektrostatičkog naboja u odnosu na vozila, prenosive cisterne ili kontejner-cisterne u skladu sa pododeljkom 7.5.10 ADR;
- 9) u skladu sa pododeljkom 4.3.2.1.1 ADR puni cisterne samo onim materijama za čiji su transport odobrene u skladu sa pododeljkom 4.3.2.1.5 ADR, pod uslovom da nije istekao rok važenja ADR sertifikata o odobrenju za vozilo za transport određene opasne robe;
- 10) obezbedi da se poštuju odredbe o transportu u cisternama u skladu sa odeljkom 7.4.1 ADR;
- 11) ispunji druge obaveze u skladu sa ADR.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, punilac u železničkom saobraćaju dužan je da:

- 1) preduzme potrebne mere da se prilikom primene kontrolnih mera pre i posle punjenja kola cisterne tečnim gasom postupa u skladu sa odredbama pododeljaka 4.3.3.4.1 i 4.3.3.4.3 RID;
- 2) obezbedi da je izvršeno označavanje:
  - (1) velikim listicama opasnosti u skladu sa pododeljcima 5.3.1.2 i 5.3.1.4 RID,
  - (2) manevarskim listicama opasnosti u skladu sa pododeljkom 5.3.4.1 RID,
  - (3) pravougaonom narandžastom tablom u skladu sa pododeljkom 5.3.2.1.1 stav 1. i pododeljkom 5.3.2.1.2 RID,
  - (4) obeležjima u skladu sa odeljcima 5.3.3 i 5.3.6 RID;

- 3) preduzme potrebne mere da se prilikom transporta tereta u rasutom stanju postupa u skladu sa odredbama poglavlja 7.3 RID;
- 4) preduzme potrebne mere da se prilikom utovara postupa u skladu sa odredbama pododeljaka 7.5.1.1 i 7.5.1.2 RID;
- 5) ispunji druge obaveze u skladu sa RID.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, punilac u unutrašnjem vodnom saobraćaju dužan je da:

- 1) obavesti zapovednika broda o transportu opasnog tereta dostavljanjem podataka u skladu sa pododeljkom 5.4.1.1.1 (a)-(d) ADN i pododeljkom 5.4.1.1.2 stav 1. (a)-(d) ADN;
- 2) obezbedi da su kontejner-cisterne, prenosive cisterne, MEGC i kontejneri koji sadrže opasan teret u rasutom stanju označeni:
  - (1) velikim listicama opasnosti u skladu sa pododeljkom 5.3.1.1.4 ADN,
  - (2) pravougaonom narandžastom tablom u skladu sa pododeljkom 5.3.2.1 ADN,
  - (3) obeležjima u skladu sa odeljcima 5.3.3 i 5.3.6 ADN, sa izuzetkom MEGC;
- 3) obezbedi da je cisterna (tank) broda napunjena samo opasnim teretom u skladu sa listom iz pododeljka 1.16.1.2.5 ADN, kao i da nije istekao rok važenja ADN sertifikata o odobrenju za brod;
- 4) ispunji druge obaveze u skladu sa ADN.

Obaveze utovarioca

Član 22

Utovarilac u drumskom, železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju, dužan je da ispunjava obaveze propisane u pododeljku 1.4.3.1 ADR/RID/ADN.

Pored obaveza iz stava 1. ovog člana, utovarilac je dužan da:

- 1) predal prevozniku samo opasnu robu koja može da se primi na transport u skladu sa članom 5. ovog zakona;
- 2) prilikom predaje na transport upakovane opasne robe ili neočišćene prazne ambalaže, ispita ambalažu radi utvrđivanja njene nekompletnosti ili oštećenja.
Utovarilac ne sme da predal komad ili ambalažu koja je očigledno nekompletan ili oštećena, naročito ako opasna roba ističe ili postoji opasnost od isticanja;
- 3) obezbedi da se utovar ambalaže iz koje je istovaren deo opasne robe koji se u njoj nalazio, izvrši samo ako ambalaža ispunjava zahteve iz pododeljka 4.1.1.1 ADR/RID;
- 4) preduzme potrebne mere da se u pogledu prazne ambalaže postupa u skladu sa odredbama pododeljka 4.1.1.11 ADR/RID, a u vezi sa pododeljkom 4.1.1. ADR/RID;

- 5) obezbedi da je postavljen znak upozorenja u skladu sa pododeljcima 5.5.2.3.1 i 5.5.3.6.1 ADR/RID/ADN;
- 6) u slučaju transporta ograničenih količina, preduzme potrebne mere u cilju poštovanja odredaba odeljaka 3.4.13-3.4.15 ADR/RID/ADN o obeležavanju;
- 7) obezbedi da se ne prekorači najveći dozvoljeni broj ambalaža propisan odeljkom 3.5.5 ADR/RID/ADN;
- 8) obezbedi da su preduzete mere u skladu sa pododeljkom 5.5.3.5 ADR/RID/ADN kada se koristi suvi led u neupakovanim obliku.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, utovarilac u drumskom saobraćaju dužan je da:

- 1) obavesti vozača o transportu opasne robe dostavljanjem podataka u skladu sa pododeljkom 5.4.1.1.1 (a)-(d) ADR;
- 2) preduzme potrebne mere u cilju poštovanja odredaba odeljka 7.4.1 ADR o vozilima koja prevoze kontejner-cisterne, demontažne cisterne i MEGC;
- 3) preduzme potrebne mere da se prilikom obeležavanja i označavanja postupa u skladu sa odredbama iz pododeljka 5.1.3.1, a u vezi sa poglavljem 5.2 ADR;
- 4) utvrdi da je kontejner koji sadrži komade označen velikim listicama opasnosti u skladu sa pododeljkom 5.3.1.2 i da ima obeležje u skladu sa odeljkom 5.3.6 ADR;
- 5) obezbedi da se koriste samo kontejneri koji ispunjavaju tehničke zahteve iz odeljaka 7.1.3 i 7.1.4 ADR;
- 6) ispuni druge obaveze u skladu sa ADR.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, utovarilac u železničkom saobraćaju dužan je da:

- 1) preduzme potrebne mere da se u odnosu na obeležavanje i označavanje listicama opasnosti ili velikim listicama opasnosti postupa u skladu sa odredbama pododeljka 5.1.3.1 RID, a u vezi sa poglavljem 5.2 RID;
- 2) obezbedi:
  - (1) da su na veliki kontejner, kola nosač i kola koja sadrže kolsku pošiljku komada postavljene velike listice opasnosti u skladu sa pododeljcima 5.3.1.2 i 5.3.1.5 RID i pododeljkom 1.1.4.4.4. RID u slučaju kombinovanog železničko-drumskog saobraćaja, kao i manevarske listice opasnosti u skladu sa odeljkom 5.3.4 RID i obeležja za materije opasne po životnu sredinu u skladu sa odeljkom 5.3.6 RID,
  - (2) da je na kola-cisternu ili kontejner-cisternu postavljena pravougaona narandžasta tabla u skladu sa pododeljkom 5.3.2.1.1 i 5.3.2.1.2 RID,
  - (3) da je na kola koja sadrže kolsku pošiljku postavljena pravougaona narandžasta tabla u skladu sa pododeljkom 5.3.2.1.5 RID, odnosno obeležja ili pravougaona narandžasta tabla u slučaju kombinovanog železničko-drumskog saobraćaja u skladu sa pododeljkom 1.1.4.4.4. RID;

- 3) obezbedi da se koriste samo kontejneri koji ispunjavaju tehničke zahteve iz odeljaka 7.1.3 i 7.1.4 RID;
- 4) prilikom utovara opasnog tereta u kola ili kontejnere postupa u skladu sa odredbama:
  - (1) odeljka 7.2 RID o prevozu komada,
  - (2) odeljka 7.5 RID o utovaru i rukovanju;
- 5) ispuni druge obaveze u skladu sa RID.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, utovarilac u unutrašnjem vodnom saobraćaju dužan je da:

- 1) obavesti zapovednika broda o transportu opasnog tereta dostavljanjem podataka u skladu sa pododeljkom 5.4.1.1.1 (a)-(d) ADN i pododeljkom 5.4.1.1.2 stav 1. (a)-(d) ADN;
- 2) obezbedi:
  - (1) da su na kontejner, MEGC, kontejner-cisternu i prenosivu cisternu postavljene velike listice opasnosti u skladu sa pododeljkom 5.3.1.2 ADN i obeležja u skladu sa odeljkom 5.3.6 ADN,
  - (2) da su na vozilo koje prevozi kontejner, MEGC, kontejner-cisternu i prenosivu cisternu postavljene velike listice za glavnu opasnost u skladu sa pododeljkom 5.3.1.1.3 stav 1. ADN,
  - (3) da su na vozilo koje prevozi rasuti teret, vozilo cisternu, baterijsko vozilo i vozilo sa demontažnom cisternom postavljene velike listice za sporednu opasnost u skladu sa pododeljkom 5.3.1.1.4 ADN,
  - (4) da su na vozila koja sadrže kolsku pošiljku postavljene velike listice opasnosti u skladu sa pododeljkom 5.3.1.1.5 ADN,
  - (5) da su na prazno vozilo cisternu, baterijsko vozilo, MEGC, kontejner-cisternu, prenosivu cisternu, kao i na prazno vozilo i kontejner za transport rasutog tereta postavljene velike listice opasnosti u skladu sa pododeljkom 5.3.1.1.6 ADN;
- 3) preduzme potrebne mere da se prilikom utovara, transporta i rukovanja postupa u skladu sa odredbama odeljka 7.1.4 ADN;
- 4) ispuni druge obaveze u skladu sa ADN.

Obaveze prevoznika

Član 23

Prevoznik u drumskom i železničkom saobraćaju, odnosno vozar u unutrašnjem vodnom saobraćaju dužan je da ispunjava obaveze propisane u pododeljku 1.4.2.2 ADR/RID/ADN.

Pored obaveza iz stava 1. ovog člana, prevoznik, odnosno vozar dužan je da:

- 1) obavesti pošiljaoca o neusaglašenosti sa graničnim vrednostima za nivo zračenja ili kontaminacije u skladu sa 1.7.6.1 (a)-(i) ADR/RID/ADN;
- 2) čuva kopiju prevozne isprave za opasnu robu, dodatne podatke i dokumentaciju koja se zahteva u ADR/RID/ADN, najkraće tri meseca od trenutka završetka transporta u skladu sa pododeljkom 5.4.4.1 ADR/RID/ADN;
- 3) utvrdi da dokumenta u vezi sa prevozom jedinica za transport tereta koje su gazirane i nisu potpuno provetrene pre transporta moraju sadržati podatke u skladu sa pododeljkom 5.5.2.4.1 ADR/RID/ADN;
- 4) utvrdi da dokumenti (kao što su teretnica, tovarni list, kargo manifest ili druga prevozna isprava) u vezi sa transportom vozila, kola ili kontejnera koji se koriste za rashlađivanje ili kondicioniranje i koji pre transporta nisu bili potpuno provetreni, sadrže podatke u skladu sa pododeljkom 5.5.3.7.1 ADR/RID/ADN.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, prevoznik u drumskom saobraćaju dužan je da:

- 1) ne koristi cisterne za transport namirnica, konditorskih proizvoda i stočne hrane u skladu sa TU 15 pododeljka 4.3.5 ADR;
- 2) pre početka putovanja obezbedi za posadu vozila pisana uputstva za ponašanje prilikom nesreća i nezgoda koje mogu nastati u toku transporta, kako bi bili sposobni da ih pravilno izvršavaju u skladu sa pododeljkom 5.4.3.2 ADR;
- 3) obezbedi da su ispunjeni zahtevi odeljaka 3.3 i 7.3 ADR kojima se uređuje transport rasutog tereta u vozilu ili kontejneru za rasuti teret, kao i odredaba pododeljka 7.4.1 ADR o transportu u cisternama;
- 4) obezbedi da su ispunjeni zahtevi odredaba pododeljaka 7.5.5.2.1 i 7.5.5.3 ADR kojima se uređuju ograničenja za eksplozivne materije i predmete sa eksplozivnom materijom;
- 5) obezbedi da:
  - (1) se u transportnoj jedinici nalazi dodatna dokumentacija iz pododeljka 8.1.2.1. (a) i pododeljka 8.1.2.2 (a) i (s) ADR,
  - (2) je rešenje kojim se izdaje posebna dozvola iz člana 6. ovog zakona, predato vozaču vozila pre početka transporta;
- 6) obezbedi da transport obavlja isključivo vozač koji ima sertifikat o stručnoj osposobljenosti u skladu sa 8.2.2.8 ADR;
- 7) obezbedi da prenosive cisterne nisu predate na transport u skladu sa pododeljkom 4.2.3.8 (f) ADR;
- 8) obezbedi da se dosije cisterne održava, vodi i preda novom prevozniku, kao i da se na zahtev dostavi ministarstvu, odnosno stavi na raspolaganje imenovanom telu za ispitivanje cisterne u skladu sa pododeljkom 4.3.2.1.7 ADR;
- 9) opremi vozilo protivpožarnom opremom u skladu sa odeljkom 8.1.4 ADR, kao i da izvrši periodični tehnički pregled aparata za gašenje požara u skladu sa propisima

kojima se uređuje tehnički pregled aparata za gašenje požara, kako bi se obezbedila garancija njihove funkcionalne sigurnosti u skladu sa pododeljkom 8.1.4.4 ADR;

10) stavi na vozilo velike listice u skladu sa odeljkom 5.3.1 ADR, table narandžaste boje u skladu sa odeljkom 5.3.2 ADR, oznake u skladu sa odeljkom 3.4.15 ADR, odnosno oznake u skladu sa odeljkom 5.5.3 i 5.3.6 ADR, kao i da utvrdi da su, u slučajevima propisanim u odeljku 3.4.13 a u vezi sa odeljkom 3.4.14 ADR, stavljene oznake u skladu sa odeljkom 3.4.15 ADR;

11) obezbedi da se upotrebljavaju samo cisterne čija je debljina zidova tela u skladu sa pododeljkom 4.3.2.3.1, a u vezi sa pododeljcima 6.8.2.1.17-6.8.2.1.21 ADR;

12) obezbedi da je u skladu sa pododeljcima 6.8.2.4.4 i 6.8.3.4.14 ADR izvršeno vanredno kontrolisanje i ispitivanje trajno pričvršćene cisterne i baterijskog vozila kada se na njima pojave znaci oštećenja, korozije, nezaptivenosti ili druga stanja koja ukazuju na neki nedostatak koji bi mogao da ugrozi njihovu celovitost;

13) opremi transportnu jedinicu u skladu sa odeljkom 8.1.5 ADR;

14) obezbedi da su u odnosu na vozilo:

(1) kome je izdat sertifikat u skladu sa pododeljkom 9.1.2.1 stav 4. ADR i koje prevozi opasan teret naveden u rubrici 10 ADR sertifikata o odobrenju za vozilo, ispunjeni zahtevi u odnosu na konstrukciju i opremu vozila iz odeljka 9.2.1 ADR, a u vezi sa dodatnim zahtevima iz odeljaka 9.3-9.8 ADR,

(2) koje ne podleže obavezi izdavanja sertifikata u skladu sa pododeljkom 9.1.2.1 stav 4. ADR, ispunjeni zahtevi u odnosu na konstrukciju i opremu vozila iz primenjivih odredaba Odeljka 7.3.3 ADR, pododeljka 9.2.1.1 stav 2, odeljaka 9.4.1, 9.5.1 i 9.6 ADR;

15) obezbedi da se trajno pričvršćene cisterne, baterijsko vozilo, demontažna cisterna, MEGC, prenosiva cisterna i kontejner-cisterna ne upotrebljavaju ako je istekao rok za njihovo sledeće kontrolisanje i ispitivanje;

16) ispuni druge obaveze u skladu sa ADR.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, prevoznik u železničkom saobraćaju dužan je da:

1) obezbedi obuku zaposlenih u skladu sa pododeljcima 1.3.2.1, 1.3.2.2, i 1.3.2.3 RID;

2) obezbedi da upravljač železničke infrastrukture u svakom trenutku tokom transporta ima brz i neograničen pristup informacijama koje mu omogućavaju ispunjavanje njegovih obaveza iz pododeljka 1.4.3.6 (V) RID;

3) obezbedi da svaki član posade voza u toku transporta opasnog tereta kod sebe ima ispravu za identifikaciju sa fotografijom u skladu sa pododeljkom 1.10.1.4 RID;

4) obezbedi da je prateća dokumentacija iz člana 18. stav 2. tač. 2) i 10) ovog zakona dostupna tokom trajanja transporta i stavljena na uvid na zahtev inspektora za transport opasne robe (u daljem tekstu: inspektor);

5) obezbedi da se primenjuju odredbe o zaštitnom odstojanju u skladu sa odeljkom 7.5.3 RID i u skladu sa propisom iz člana 53. stav 2. ovog zakona;

6) obezbedi pisana uputstva za posadu u skladu sa pododeljkom 5.4.3.2 RID pre započinjanja vožnje, na jeziku (jezicima), koji svaki član posade može da pročita i razume, kao i da obezbedi da je svaki član posade ta uputstva u stanju da pravilno primeni;

7) obavesti članove posade vozila o utovarenom opasnom teretu u skladu sa pododeljkom 5.4.3.3 RID;

8) obezbedi da se oprema navedena u pisanim uputstvima u skladu sa pododeljkom 5.4.3.4 RID nalazi u kabini mašinovođe;

9) obezbedi da su, u slučaju kombinovanog železničko-drumskog saobraćaja (piggyback) narandžaste table postavljene i na čeonoj strani prikolice ili odgovarajuće velike listice opasnosti postavljene na obe podužne strane prikolice;

10) ispuni druge obaveze u skladu sa RID.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, vozar u unutrašnjem vodnom saobraćaju dužan je da:

1) utvrди da brod može da prevozi opasan teret u skladu sa odeljcima 7.1.2 ili 7.2.2 ADN;

2) obezbedi da svaki član posade broda koji prevozi opasan teret u toku transporta na brodu ima ispravu za identifikaciju sa fotografijom;

3) predpisana uputstva zapovedniku broda u skladu sa odeljkom 5.4.3. ADN pre započinjanja plovidbe, na jeziku (jezicima), koji zapovednik i stručno lice na brodu mogu da pročitaju i razumeju;

4) obezbedi da članovi posade poštuju zahteve u odnosu na utovar, transport, istovar i druge pretovarne radnje u skladu sa delom 7. ADN, sa izuzetkom zahteva koji se odnose na klasifikaciju brodskih cisterni (tankova), kao i uputstva za upotrebu opreme;

5) preduzme potrebne mere u cilju poštovanja zahteva u odnosu na ograničavanje količina koje se prevoze u skladu sa pododeljkom 7.1.4.1 ADN;

6) obezbedi da se dokumenta propisana u pododeljcima 8.1.2.1-8.1.2.3 ADN predaju zapovedniku broda;

7) obezbedi da se na brodu obavezno nalazi lice sa sertifikatom o specijalističkom znanju iz oblasti ADN u skladu sa 8.2.1.2, 8.2.1.5 ili 8.2.1.7 ADN;

8) ispuni druge obaveze u skladu sa ADN.

Obaveze primaoca

Član 24

Primalac u drumskom, železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju, dužan je da ispunjava obaveze propisane u pododeljku 1.4.2.3 ADR/RID/ADN.

Pored obaveza iz stava 1. ovog člana, primalac je dužan da:

- 1) ne odlaže prijem robe bez opravdanih razloga, kao i da proveri da li su posle istovara, a pre vraćanja ili ponovnog korišćenja kontejnera, odnosno vozila, broda ili kola ispunjeni zahtevi u skladu sa pododeljkom 1.4.2.3.1 ADR/RID/ADN;
- 2) ako koristi usluge drugih učesnika (istovarioca, čistača, službe za dekontaminaciju itd.), da preduzme mere u cilju poštovanja odredaba pododeljka 1.4.2.3.1 ADR/RID/ADN;
- 3) dostavi saopštenje pošiljaocu o neusaglašenostima u odnosu na nivo zračenja ili kontaminaciju u skladu sa pododeljkom 1.7.6.1 (a) (ii) i (c) ADR/RID/ADN;
- 4) ispuni druge obaveze primaoca u skladu sa ADR/RID/ADN.

U drumskom saobraćaju, kada se tokom kontrole kontejnera utvrdi povreda zahteva ADR i ovog zakona, primalac može prevozniku da vrati kontejner tek nakon što je povreda otklonjena u skladu sa pododeljkom 1.4.2.3.2 ADR.

U železničkom saobraćaju, u skladu sa pododeljkom 1.4.2.3.2 RID primalac može da vrati ili ponovo koristi kola ili kontejner nakon sproveđenja zahteva RID za istovar.

U unutrašnjem vodnom saobraćaju, kada se tokom provere u skladu sa stavom 2. tačka 1) ovog člana utvrdi povreda zahteva ADN i ovog zakona, primalac može vozaru da vrati kontejner, vozilo ili kola tek nakon što je povreda otklonjena.

Obaveze istovarioca

Član 25

Istovarilac u drumskom, železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju, dužan je da ispunjava obaveze propisane u pododeljku 1.4.3.7 ADR/RID/ADN.

Pored obaveza iz stava 1. ovog člana, istovarilac je dužan da:

- 1) utvrdi da je istovarena opasna roba koja je navedena u prevoznoj ispravi, upoređujući odgovarajuće podatke u prevoznoj ispravi sa informacijama na komadu, kontejneru, cisterni, MEGC, vozilu, kolima ili transportnoj jedinici, u skladu sa pododeljkom 1.4.3.7.1 ADR/RID/ADN;
- 2) proveri pre ili u toku istovara da li je ambalaža, cisterna, vozilo, kola, transportna jedinica ili kontejner u toj meri oštećen da postoji opasnost za postupak istovara u skladu sa pododeljkom 1.4.3.7.1 ADR/RID/ADN. U tom slučaju on mora da se uveri da će istovar biti obavljen tek nakon preduzimanja odgovarajućih mera;
- 3) u skladu sa pododeljkom 1.4.3.7.1 ADR/RID/ADN, neposredno nakon istovara cisterne, vozila, kola, transportne jedinice ili kontejnera:
  - (1) ukloni opasne ostatke koji su u toku postupka istovara ostavili tragove na spoljnoj strani cisterne, vozila, kola, transportne jedinice ili kontejnera,

(2) obezbedi zatvaranje ventila i otvora za kontrolisanje;

4) obezbedi da se izvrši propisano čišćenje i dekontaminacija vozila, kola, transportne jedinice ili kontejnera u skladu sa pododeljkom 1.4.3.7.1 ADR/RID/ADN;

5) proveri da su kod potpuno istovarenih, očišćenih, degaziranih i dekontaminiranih vozila, kola, transportnih jedinica, kontejnera, MEGC, kontejner-cisterni i demontažnih kontejnera, obeležja opasnosti uklonjena ili prekrivena da se ne vide u skladu sa poglavlјima 3.4 i 5.3 ADR/RID/ADN;

6) kada je gazirana jedinica za transport tereta (CTU) provetrena i istovarena, ukloni obeležje upozorenja za gaziranje sa vozila, kola, transportne jedinice, kontejnera, MEGC ili cisterne u skladu sa pododeljkom 5.5.2.3.4 ADR/RID/ADN.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, istovarilac u drumskom saobraćaju dužan je da:

1) obezbedi da su preduzete mere predostrožnosti od elektrostatičkog naboja za vozilo, prenosivu cisternu ili kontejner-cisternu;

2) obezbedi da su primenjene mere iz poglavlja 8.5 ADR st. 2. i 3. dodatnog zahteva S2;

3) ispuni druge obaveze istovarioca u skladu sa ADR.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, istovarilac u unutrašnjem vodnom saobraćaju dužan je, u skladu sa pododeljkom 1.4.3.7.1 ADN u odnosu na istovar teretnih tankova, da:

1) popuni svoj deo kontrolne liste u skladu sa pododeljkom 7.2.4.10 ADN pre istovara teretnih tankova broda;

2) utvrdi da li su na pramčanom i krmenom delu broda istaknuta odgovarajuća uputstva za napuštanje broda u slučaju opasnosti;

3) utvrdi da se mešavine gasa/vazduha vraćaju na obalu kroz kompenzacionu ili povratnu gasnu cev u toku utovara u skladu sa pododeljkom 7.2.4.25.5 ADN;

4) utvrdi da najveći dozvoljeni pritisci prilikom istovara odgovaraju brodskim uputstvima za svaki teretni tank ili grupu teretnih tankova u skladu sa 9.3.2.25.9 ili 9.3.3.25.9 ADN;

5) utvrdi da je tokom trajanja istovara obezbeđen trajni i odgovarajući nadzor.

Obaveze korisnika kontejner-cisterne, prenosive cisterne, MEGC i kontejnera za transport rasutog tereta

Član 26

Korisnik kontejner-cisterne, prenosive cisterne, MEGC ili kontejnera za transport rasutog tereta u drumskom, železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju, dužan je da:

- 1) obezbedi da je kontejner-cisterna, prenosiva cisterna, MEGC ili kontejner za transport rasutog tereta, obeležen tablom narandžaste boje u skladu sa odeljkom 5.3.2 ADR/RID/ADN;
- 2) obezbedi da i u periodima između dva ispitivanja kontejner-cisterna, prenosiva cisterna, MEGC ili kontejner za transport rasutog tereta, ispunjavaju zahteve u odnosu na projektovanje, delove opreme i obeležavanje u skladu sa odeljcima 6.7.2, 6.7.3, 6.7.4, 6.9.2, 6.9.3, 6.9.6 i 6.11.4 ADR/RID, kao i pododeljcima 6.8.2.1, 6.8.2.2, 6.8.2.5, 6.8.3.1, 6.8.3.2, 6.8.3.5, 6.11.3.1, 6.11.3.2 i 6.11.3.4 ADR/RID, sa izuzetkom materija i gasova koji se prevoze, a koje navodi punilac;
- 3) obezbedi da je izvršeno vanredno kontrolisanje i ispitivanje u skladu sa pododeljcima 6.7.2.19.7, 6.7.2.19.11, 6.7.3.15.7, 6.7.4.14.7, 6.7.4.14.12, 6.8.2.4.4, 6.8.3.4.14 ADR/RID, kao i pododeljkom 6.9.5.2 ADR/RID;
- 4) obezbedi da se koriste samo kontejner-cisterna, prenosiva cisterna, MEGC ili kontejner za transport rasutog tereta čija je najmanja debљina zida tela u skladu sa pododeljcima 4.3.2.3.1, 6.7.2.4, 6.7.3.4, 6.7.4.4 ADR/RID, kao i pododeljcima 6.8.2.1.17-6.8.2.1.21 ADR/RID;
- 5) obezbedi da MEGC nije predat za punjenje u skladu sa pododeljkom 4.2.4.5.6 ADR/RID;
- 6) u slučaju transporta robe Klase 8 ADR/RID/ADN, obezbedi da se ispitivanje uređaja za rasterećenje pritiska prenosivih cisterni izvrši u skladu sa pododeljkom 4.2.1.17.1 ADR/RID;
- 7) obezbedi da je dosije kontejner-cisterne ili MEGC čuvan, vođen i predat novom vlasniku ili korisniku, odnosno nadležnom organu na zahtev i stavljen na raspolaganje stručnom licu u skladu sa 4.3.2.1.7 RID.

Obaveze vozača u drumskom saobraćaju

Član 27

Vozač u drumskom saobraćaju dužan je da:

- 1) ne prihvati na transport komad koji je očigledno oštećen ili nepotpun, naročito ako opasna roba ističe ili postoji opasnost od isticanja;
- 2) poštuje ograničenja prolaska kroz tunele u skladu sa odeljkom 8.6.4 ADR;
- 3) ako sam vrši punjenje vozila cisterne, demontažne cisterne, zamenjivog sanduka, ili baterijskog vozila, pridržava se najvećeg dozvoljenog stepena punjenja ili najveće dozvoljene mase punjenja po litri i po litri zapremine, kao i dozvoljene temperature punjenja u skladu sa pododeljcima 4.3.2.2, 4.3.3.2.3 i 4.3.3.2.5 ADR, odnosno primenjivim odredbama odeljka 4.3.5 ADR. Za tečne terete, sa izuzetkom gasa, ne može da prekorači stepen punjenja od 90% ako punjač ne može da pokaže najveći dozvoljeni stepen punjenja;
- 4) postupa u skladu sa:

(1) odredbama kojima se uređuje upotreba cisterni iz pododeljaka 4.3.2.3, 4.3.2.4, 4.3.3.3.2 i 4.3.3.3.3 ADR, kao i odredbama uputstava TU 13 i TU 14 iz odeljka 4.3.5 ADR, sa izuzetkom pododeljka 4.3.2.3.1 i pododeljka 4.3.2.3.6 stav 1. ADR,

(2) dodatnim zahtevima primenjivim na vozača iz odeljka 8.5 ADR;

5) ako sam vrši punjenje vozila cisterne, proveri da je cisterna tako zatvorena da ništa od sadržaja ne može nekontrolisano da iscuri napolje u skladu sa pododeljkom 4.3.2.3.3 ADR;

6) stavi velike listice u skladu sa pododeljcima 5.3.1.3-5.3.1.6 ADR, odnosno da ih ukloni ili prekrije u skladu sa pododeljkom 5.3.1.1.5 ADR;

7) postavi ili prekrije obeležje iz odeljka 3.4.15 ADR, tablu narandžaste boje iz odeljka 5.3.2 ADR, kao i obeležja iz odeljaka 5.3.3 i 5.3.6 ADR, odnosno ukloni ili prekrije table iz pododeljka 5.3.2.1.8 ADR i obeležja iz odeljka 5.3.6 ADR;

8) preduzme radnje navedene u pisanim uputstvima u skladu sa 5.4.3.4 ADR;

9) utvrdi da je na vozilo, kontejner ili cisternu postavljen znak upozorenja u skladu sa pododeljcima 5.5.2.3.1 i 5.5.3.6.1 ADR;

10) tokom transporta ima kod sebe, kao i da na zahtev inspektora pokaže:

(1) dokumente propisane u pododeljcima 8.1.2.1 i 8.1.2.2 (a) i (s) ADR, a u demontažnim cisternama koje se koriste u unutrašnjem transportu i uverenje o izvršenom ispitivanju, kontroli i proverama iz pododeljka 6.8.2.4.5 ADR, ako se primenjuju prelazne odredbe iz pododeljka 1.6.3.41 ADR,

(2) sertifikat o stručnoj sposobljenosti vozača vozila za transport opasne robe u skladu sa pododeljkom 8.2.2.8 ADR,

(3) protivpožarnu opremu u skladu sa pododeljcima 8.1.4.1, 8.1.4.2 i 8.1.4.4 stav 1. ADR,

(4) delove opreme u skladu sa odeljkom 8.1.5 ADR,

(5) rešenje kojim se izdaje posebna dozvola o primeni odstupanja iz člana 6. ovog zakona;

11) postupa u skladu sa odredbama o nadzoru vozila iz poglavљa 8.4 ADR;

12) ako sam puni cisternu vozilo, demontažnu cisternu, baterijsko vozilo, kontejner-cisternu, prenosivu cisternu ili MEGC, ukloni ostatke od prethodno prevožene materije koji se nalaze na spoljnoj strani tela cisterni;

13) obezbedi da su spojni vodovi i cevi za punjenje i pražnjenje ispraznjeni tokom transporta u skladu sa pododeljkom 4.3.4.2.2 ADR;

14) ako sam puni ili prazni cisternu, uzemlji vozilo, prenosivu cisternu ili kontejner-cisternu pre i tokom punjenja, odnosno pražnjenja od supstanci navedenih u odeljku 7.5.10 ADR u cilju sprečavanja elektrostatičkog punjenja;

- 15) postupa u skladu sa zahtevima iz poglavlja 8.3 ADR;
- 16) u slučaju prinudnog zaustavljanja vozila propisno obeleži vozilo;
- 17) u slučaju otežanih uslova saobraćaja zaustavi vozilo;
- 18) koristi opremu za praćenje vozila koja prevoze opasnu robu.

Obaveze koje se odnose na više učesnika transporta opasne robe u drumskom saobraćaju

Član 28

Punilac i vozač u drumskom saobraćaju dužni su da prilikom punjenja i rukovanja postupaju u skladu sa odeljcima 7.5.1, 7.5.5, 7.5.7, 7.5.8 i 7.5.11 ADR, kao i pododeljcima 7.5.1.1, 7.5.1.2, 7.5.1.3 stav 2, 7.5.1.4 i 7.5.1.5 ADR.

Punilac, prevoznik, vozač, istovarilac i primalac u drumskom saobraćaju dužni su da postupaju u skladu sa odredbama:

- 1) o zaštiti od direktnih sunčevih zraka i izvora topote i smeštanju u adekvatno provetrene prostorije u skladu sa odeljkom 3.3.1 odredba 314 tačka (b) ADR;
- 2) o transportu komada iz poglavlja 7.6 ADR;
- 3) o zabrani pušenja iz odeljka 7.5.9 ADR, a u vezi sa odeljkom 8.3.5 ADR;
- 4) o zabrani pušenja, vatre i svetlosnih izvora sa otvorenim plamenom koji su obuhvaćeni dodatnim zahtevom S iz poglavlja 8.5. stav 3. ADR.

Punilac, prevoznik i vozač u drumskom saobraćaju dužni su da preduzmu mere opreza za životne namirnice, potrošne robe i hranu za životinje u skladu sa odeljkom 7.5.4 ADR.

Punilac, prevoznik i vozač u drumskom saobraćaju dužni su da prilikom utovara komada u otvorena ili ventilisana vozila ili u otvorene ili ventilisane kontejnere, kao i prilikom obeležavanja, postupaju u skladu sa posebnim uputstvom CV36 iz odeljka 7.5.11 ADR.

Učesnici u transportu u drumskom saobraćaju dužni su da obezbede da svi učesnici koji učestvuju u transportu opasne robe završe obuku u skladu sa odeljkom 8.2.3 ADR.

Obaveze upravljača železničke infrastrukture

Član 29

Upravljač železničke infrastrukture dužan je da:

- 1) obezbedi da su zaposleni završili obuku u skladu sa pododeljcima 1.3.2.1, 1.3.2.2 i 1.3.2.3 RID;
- 2) obezbedi da su sastavljeni interni planovi hitnih intervencija za ranžirne stanice u skladu sa poglavljem 1.11 RID;

3) obezbedi da u svakom trenutku ima brz i neograničen pristup podacima u skladu sa pododeljkom 1.4.3.6 (b) RID.

Vrsta i način dostavljanja podataka iz stava 1. tačka 3) ovog člana uređuju se propisima o upravljanju železničkom infrastrukturom.

Transport opasne robe u drugim vozovima osim teretnih vozova, kao i transport opasne robe kao ručnog prtljaga, putničkog prtljaga ili na vozilu

Član 30

Putnici ne mogu da nose opasnu robu kao ručni prtljag ili putnički prtljag, odnosno da ga nose u ili na vozilu koje se prevozi kolima, osim u slučajevima kada su ispunjeni zahtevi pododeljaka 1.1.2.2, 1.1.2.3 i 1.1.3.8 RID.

Obaveze zapovednika broda

Član 31

Zapovednik broda dužan je da:

- 1) preduzme opšte mere bezbednosti u skladu sa odeljkom 1.4.1 ADN;
- 2) utvrdi da brod ili tanker nije pretovaren, odnosno da pojedinačni teretni tank nije pretovaren;
- 3) vizuelno utvrdi da brod ili tanker, kao i teret, nisu očigledno oštećeni ili da propuštaju, kao i da ne nedostaju delovi opreme;
- 4) obezbedi da svaki član posade razume i može da primeni pisana uputstva u skladu sa odeljkom 5.4.3 ADN;
- 5) preduzme mere navedene u pisanom uputstvu u skladu sa odeljkom 5.4.3 ADN;
- 6) preduzme mere da se radnje utovara, transporta, istovara, kao i druge radnje u vezi sa rukovanjem teretom obavljaju u skladu sa delom 7 ADN, sa izuzetkom odredaba koje se odnose na klasifikaciju tankera, uputstva za upotrebu, oglasne table i opremu;
- 7) utvrdi da li je vlasnik ili zakupac broda ispunio svoje obaveze u skladu sa članom 32. ovog zakona;
- 8) tokom transporta ima kod sebe, kao i da na zahtev inspektora pokaže:
  - (1) dokumente propisane u pododeljcima 8.1.2.1-8.1.2.3 ADN,
  - (2) rešenje kojim se izdaje posebna dozvola o primeni odstupanja iz člana 6. ovog zakona;
- 9) obezbedi postupanje u skladu sa zahtevima poglavlja 8.3 ADN, sa izuzetkom zahteva u odnosu na oglasne table.

Obaveze vlasnika ili zakupca broda

Član 32

Vlasnik ili zakupac broda, ako je zaključen ugovor o zakupu broda, dužan je da:

- 1) postupa u skladu sa odredbama o klasifikaciji tankera, uputstvima za upotrebu, oglasnim tablama i opremi iz dela 7. ADN;
- 2) postupa u skladu sa zahtevima poglavlja 8.1 ADN;
- 3) obezbedi da se na brodu nalazi lice sa sertifikatom o specijalističkom znanju iz oblasti ADN;
- 4) obezbedi da su primenjene odredbe o oglasnim tablama u skladu sa poglavljem 8.3 ADN;
- 5) obezbedi da su primenjene odredbe dela 9 ADN;
- 6) proveri da li priznato klasifikaciono društvo ima ažuriran spisak opasnih materija koje se prihvataju za transport u skladu sa pododeljkom 1.16.1.2.5 ADN, kao i da li ažurira taj spisak u roku utvrđenom u pododeljku 1.6.1.1 ADN.

Obaveze članova posade i drugih lica na brodu

Član 33

Članovi posade i druga lica na brodu dužni su da postupaju po nalogima i uputstvima zapovednika broda.

Zajedničke obaveze svih učesnika u transportu opasne robe

Član 34

Učesnici u transportu opasne robe u drumskom, železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju dužni su da u skladu sa svojim obavezama:

- 1) postupaju u skladu sa odredbama o bezbednosti iz poglavlja 1.10 ADR/RID/ADN, kao i da obezbede da su područja u okviru terminala za privremeno skladištenje, mesta za privremeno skladištenje, depo za vozila, sidrišta, kao i ranžirne stanice koje se koriste za privremeno skladištenje za vreme transporta opasnog tereta iz pododeljka 1.10.1.3 ADR/RID/ADN, odgovarajuće obezbeđeni, dobro osvetljeni i, kada je to moguće, nepristupačni za javnost;
- 2) obezbede da je sprovedena bezbednosna obuka zaposlenih u skladu sa pododeljkom 1.10.2.3 ADR/RID/ADN, kao i redovni kursevi obnove znanja u cilju upoznavanja sa izmenama ADR/RID/AND i domaćih propisa najmanje jednom na dve godine, odnosno da vode i čuvaju evidenciju sprovedenih bezbednosnih obuka u skladu sa pododeljkom 1.10.2.4 ADR/RID/ADN.

Pošiljalac, paker, punilac, utovarilac, prevoznik, istovarilac i primalac koji učestvuju u transportu opasne robe sa visokom potencijalnom opasnošću ili radioaktivnog materijala sa visokom potencijalnom opasnošću, moraju da usvoje i primene planove bezbednosti u skladu sa pododeljkom 1.10.3.2.1 ADR/RID/ADN, koji moraju da sadrže minimalno elemente iz pododeljka 1.10.3.2.2. ADR/RID/ADN.

3. Obaveze proizvođača ambalaže, posude, IBC ili velike ambalaže

Član 35

Proizvođač ambalaže, posude, IBC ili velike ambalaže, dužan je da:

- 1) u skladu sa odeljcima 6.1.3, 6.3.4, 6.5.2 i 6.6.3 ADR/RID i pododeljcima 6.2.2.7, 6.2.2.8, 6.2.3.9, 6.2.3.10 ADR/RID, istakne obeležja na serijski ili pojedinačno proizvedenoj ambalaži, posudi, IBC ili velikoj ambalaži, pod uslovom da odgovaraju odobrenom tipu konstrukcije i zahtevima navedenim u sertifikatu o odobrenju za tip;
- 2) obavesti imenovano telo o izmenama na tipu konstrukcije u skladu sa pododeljkom 6.2.2.5.4.10 (a) ADR/RID;
- 3) dostavi pakeru uputstvo za punjenje i zatvaranje komada u skladu sa pododeljkom 4.1.4.1 ADR/RID stav 12. - Uputstvo za pakovanje P 650;
- 4) pred vlasniku posude pod pritiskom kopiju sertifikata o odobrenju u skladu sa pododeljkom 6.2.3.11.3 ADR/RID.

II SAVETNIK ZA BEZBEDNOST

Član 36

Učesnik u transportu opasne robe u drumskom, železničkom i vodnom saobraćaju sa sedištem u Republici Srbiji dužan je da angažuje jednog ili veći broj savetnika za bezbednost u skladu sa merilima propisanim u propisu iz stava 5. ovog člana, osim u slučajevima propisanim u ADR/RID/ADN, ovom zakonu i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Učesnik u transportu dužan je da dostavi ministarstvu lične podatke savetnika za bezbednost sa kojim je zaključio ugovor o angažovanju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora.

Ako učesnik u transportu angažuje savetnika za bezbednost iz reda zaposlenih u njegovom privrednom društvu, dužan je da dobije pisani saglasnost zaposlenog za takvo angažovanje, kao i da mu obezbedi potrebne uslove za rad, vreme za obavljanje poslova savetnika za bezbednost u okviru njegovog ukupnog radnog vremena, kao i sredstva za obuku i dalje usavršavanje.

Učesnik u transportu dužan je da u roku iz stava 2. ovog člana obavesti ministarstvo o promeni savetnika za bezbednost kojeg je angažovao u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Učesnik u transportu sa sedištem u Republici Srbiji dužan je da dostavi ministarstvu godišnji izveštaj savetnika za bezbednost, najkasnije do 1. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Ministar bliže propisuje merila za određivanje broja savetnika za bezbednost u transportu opasne robe koje mora da ima učesnik u transportu.

Član 37

Savetnik za bezbednost je dužan da izvršava obaveze iz odeljka 1.8.3 ADR/RID/ADN.

Savetnik za bezbednost dužan je da izradi godišnji izveštaj za učesnika u transportu opasne robe kod koga je angažovan, o aktivnostima u vezi sa transportom opasne robe, kao i da godišnji izveštaj dostavi ministarstvu.

Godišnji izveštaj iz stava 2. ovog člana čuva se pet godina.

Savetnik za bezbednost ima pečat kojim overava godišnji izveštaj, izveštaj o vanrednom događaju i drugi izveštaj, kao i potvrdu o položenom stručnom ispitnu nakon obuke zaposlenog koji rukuje opasnom robom.

Zaposleno lice u ministarstvu ne može biti angažovano kao savetnik za bezbednost kod učesnika u transportu opasne robe.

Ministarstvo analizira dostavljene godišnje izveštaje savetnika za bezbednost u transportu opasne robe, u cilju predlaganja izmene propisa.

Ministar propisuje obavezne elemente sadržine godišnjeg izveštaja savetnika za bezbednost u transportu opasne robe, izgled pečata savetnika, kao i način vođenja dokumentacije savetnika.

Član 38

Stručnu obuku kandidata za savetnika za bezbednost vrši privredno društvo, odnosno drugo pravno lice, na osnovu licence za stručnu obuku kandidata za savetnika za bezbednost (u daljem tekstu: licenca) koju izdaje ministarstvo.

Licenca iz stava 1. ovog člana je isprava koja se izdaje na zahtev privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica koje:

- 1) ima plan i program nastave koji je odobren od strane ministarstva;
- 2) ispunjava propisane uslove u pogledu nastavnog kadra, prostora, opreme i nastavnih sredstava za stručnu obuku kandidata za savetnika.

Rešenje o izdavanju licence je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Podnositelj zahteva za izdavanje rešenja kojim se daje licenca iz stava 1. ovog člana snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse.

Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da sprovodi stručnu obuku u skladu sa dobijenom licencom.

Zahtev za izdavanje licence odbija se ako:

- 1) podnositelj zahteva nije registrovan za obavljanje delatnosti za koju se licenca traži;
- 2) podnositelj zahteva ne ispunjava uslove iz stava 2. ovog člana;
- 3) je podnositelj zahteva, odnosno ako je direktor ili drugo odgovorno lice podnosioca zahteva, bilo pravноснаžno osuđeno za privredni prestup koji je propisan ovim

zakonom u periodu od pet godina pre podnošenja zahteva, ili je pravosnažna osuđujuća presuda doneta do trenutka donošenja odluke o tom zahtevu, odnosno za prekršaj koji je propisan ovim zakonom u periodu od tri godine pre podnošenja zahteva, ili je pravosnažna osuđujuća presuda doneta do trenutka donošenja odluke o tom zahtevu;

4) je u trenutku donošenja odluke o zahtevu za izdavanje licence, na snazi mera kojom se zabranjuje podnosiocu zahteva, direktoru ili drugom odgovornom licu podnosioca zahteva, obavljanje delatnosti za koju se traži licenca.

Rešenje kojim se odbija izdavanje licence iz razloga navedenih u stavu 6. ovog člana, ministarstvo donosi u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahteva iz stava 2. ovog člana.

Rešenje kojim se odbija izdavanje licence je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo po službenoj dužnosti privremeno oduzima licencu ako je protiv imaoča licence, odnosno direktora ili drugog odgovornog lica imaoča licence doneta pravosnažna osuđujuća presuda za privredni prestup, odnosno prekršaj koji su uređeni ovim zakonom.

Ministarstvo po službenoj dužnosti oduzima licencu privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu koje prestane da ispunjava neki od uslova iz stava 2. ovog člana.

Rešenje o oduzimanju licence je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo može rešenjem da ukine licencu.

Rešenje o ukidanju licence donosi se na zahtev nosioca licence ili po službenoj dužnosti, ako ministarstvo utvrdi da je nosilac licence trajno prestao da obavlja stručnu obuku kandidata za savetnika za bezbednost.

Rešenje o ukidanju licence je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar bliže propisuje uslove koje mora da ispunjava privredno društvo, odnosno drugo pravno lice kojem se izdaje licenca za vršenje stručne obuke kandidata za savetnika za bezbednost u transportu opasne robe u vezi sa planom i programom nastave, nastavnim kadrom, prostorom, opremom i nastavnim sredstvima za stručno osposobljavanje kandidata za savetnika za bezbednost, kao i obrazac licence.

Član 39

Nakon završene stručne obuke, privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje stručno obučava kandidata za savetnika za bezbednost, izdaje potvrdu o završenoj obuci.

Kandidat polaže ispit za savetnika za bezbednost pred ispitnom komisijom koju obrazuje minister.

Kandidatu za savetnika za bezbednost koji je položio ispit ministarstvo izdaje sertifikat o stručnoj sposobnosti za savetnika za bezbednost u transportu opasne robe (u daljem tekstu: sertifikat za savetnika).

Sertifikat za savetnika se izdaje sa rokom važenja od pet godina od dana kada je imalac sertifikata položio ispit, odnosno od dana kada je imalac položio ispit za produženje važenja sertifikata za savetnika.

Sadržina obrasca sertifikata za savetnika mora da odgovara obrascu koji je dat u pododeljku 1.8.3.18 ADR/RID/ADN.

Sertifikat za savetnika koje je izdat od nadležnog organa druge države ugovornice ADR/RID/ADN u skladu sa ADR/RID/ADN priznaje se kao da je izdat u Republici Srbiji.

Ministar propisuje uslove, program i način polaganja ispita za izdavanje, odnosno produženje važenja sertifikata za savetnika, kao i obrazac potvrde o završenom stručnom osposobljavanju kandidata za savetnika za bezbednost i sertifikata za savetnika.

Kandidat za polaganje ispita za izdavanje, odnosno produženje važenja sertifikata za savetnika snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse, koju je dužan da plati pre polaganja ispita.

III OBUKA UČESNIKA U TRANSPORTU OPASNE ROBE U DRUMSKOM I UNUTRAŠNJEM VODNOM SAOBRAĆAJU

Član 40

Stručnu obuku kandidata za obavljanje poslova vozača vozila za transport opasne robe, odnosno lica sa sertifikatom o specijalističkom znanju iz oblasti ADN, vrši privredno društvo, odnosno drugo pravno lice, na osnovu ovlašćenja za vršenje stručne obuke (u daljem tekstu: ovlašćenje), koje izdaje ministarstvo.

Ovlašćenje iz stava 1. ovog člana je isprava koja se izdaje na zahtev privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica koje:

- 1) ima plan i program nastave koji je odobren od strane ministarstva;
- 2) ispunjava propisane uslove u pogledu nastavnog kadra, prostora, opreme i nastavnih sredstava za stručnu obuku kandidata.

Rešenje o izdavanju ovlašćenja je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Podnositelj zahteva za izdavanje rešenja kojim se daje ovlašćenje iz stava 1. ovog člana snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse.

Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da sprovodi stručnu obuku u skladu sa dobijenim ovlašćenjem.

Zahtev za izdavanje ovlašćenja odbija se ako:

- 1) podnositelj zahteva nije registrovan za obavljanje delatnosti za koju se licenca traži;

- 2) podnositelj zahteva ne ispunjava uslove iz stava 2. ovog člana;
- 3) je podnositelj zahteva, odnosno ako je direktor ili drugo odgovorno lice podnosioca zahteva, bilo pravosnažno osuđeno za privredni prestup, odnosno prekršaj koji su propisani ovim zakonom, u periodu od pet godina pre podnošenja zahteva, ili je pravosnažna osuđujuća presuda doneta do trenutka donošenja odluke o tom zahtevu;
- 4) je u trenutku donošenja odluke o zahtevu za izdavanje licence, na snazi mera kojom se zabranjuje podnosiocu zahteva, direktoru ili drugom odgovornom licu podnosioca zahteva, obavljanje delatnosti za koju se traži licenca.

Rešenje kojim se odbija izdavanje ovlašćenja iz razloga navedenih u stavu 6. ovog člana, ministarstvo donosi u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahteva iz stava 2. ovog člana.

Rešenje kojim se odbija izdavanje ovlašćenja je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo po službenoj dužnosti privremeno oduzima ovlašćenje ako je protiv imaoča ovlašćenja, odnosno direktora ili drugog odgovornog lica imaoča ovlašćenja doneta pravosnažna osuđujuća presuda za privredni prestup, odnosno prekršaj koji su uređeni ovim zakonom.

Ministarstvo po službenoj dužnosti oduzima ovlašćenje privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu koje prestane da ispunjava neki od uslova iz stava 2. ovog člana.

Rešenje o oduzimanju ovlašćenja je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo može rešenjem da ukine ovlašćenje.

Rešenje o ukidanju ovlašćenja donosi se na zahtev nosioca ovlašćenja ili po službenoj dužnosti, ako ministarstvo utvrdi da je nosilac ovlašćenja trajno prestao da obavlja stručnu obuku kandidata za obavljanje poslova vozača vozila za transport opasne robe.

Rešenje o ukidanju ovlašćenja je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar bliže propisuje uslove za privredno društvo, odnosno drugo pravno lice za izdavanje ovlašćenja za vršenje stručne obuke kandidata za obavljanje poslova vozača vozila za transport opasne robe, odnosno lica sa sertifikatom o specijalističkom znanju iz oblasti ADN, kao i obrazac ovlašćenja za vršenje stručne obuke kandidata za obavljanje poslova vozača vozila za transport opasne robe, odnosno lica sa sertifikatom o specijalističkom znanju iz oblasti ADN.

Radna grupa za transport opasne robe

Član 41

Radna grupa za transport opasne robe osniva se kao stručno-konsultativno telo u cilju pripremanja usklađenih tekstova tehničkih priloga ADR/RID/ADN sa poslednjim izmenama i dopunama ovih priloga usvojenim od strane UNECE.

Radna grupa za transport opasne robe pored poslova iz stava 1. ovog člana, daje stručno mišljenje prilikom usaglašavanja stavova delegacije Republike Srbije u odnosu na izmene i dopune tehničkih priloga uz ADR/RID/ADN, kao i prilikom pripreme predloga osnova za zaključivanje bilateralnih sporazuma iz pododeljka 1.5 ADR/RID/ADN.

Radnu grupu za transport opasne robe obrazuje ministar, a sastoji se od predstavnika ministarstva, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, agencije nadležne za poslove zaštite životne sredine, centara za obuku, imenovanih i ovlašćenih tela, priznatih klasifikacionih društava, predstavnika udruženja drumskih prevoznika opasne robe, predstavnika vozara u unutrašnjem vodnom saobraćaju koji se bave transportom opasne robe, upravljača železničke infrastrukture, kao i predstavnika prevoznika u železničkom saobraćaju.

Deo četvrti

I POSEBNE ODREDBE O TRANSPORTU OPASNE ROBE U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

ADR sertifikat o odobrenju za vozilo za transport određene opasne robe

Član 42

Usaglašenost vozila sa zahtevima iz poglavlja 9.2-9.8 ADR potvrđuje se izdavanjem ADR sertifikata o odobrenju za vozilo za transport opasne robe (u daljem tekstu: ADR sertifikat o odobrenju za vozilo), a na osnovu kontrole tehničkih karakteristika vozila i propisane dokumentacije.

Pored zahteva iz poglavlja 9.2-9.8 ADR, vozilo koje je pojedinačno ili serijski proizvedeno ili prepravljeno, mora biti tehnički ispravno i usaglašeno sa jednoobraznim tehničkim uslovima u skladu sa propisima o homologaciji, odnosno uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje bezbednost saobraćaja na putevima.

ADR sertifikat o odobrenju za vozilo izdaje imenovano telo u skladu sa poglavljem 9.1 ADR, a na osnovu izveštaja o sprovedenom kontrolisanju ispunjenosti zahteva iz st. 1. i 2. ovog člana.

Producenje važnosti ADR sertifikata o odobrenju za vozilo vrši imenovano telo u skladu sa poglavljem 9.1 ADR, na osnovu pozitivnog izveštaja o kontroli koje vrši to telo.

Imenovano telo je dužno da obavesti ministarstvo o izdatom, odnosno oduzetom ADR sertifikatu o odobrenju za vozilo, u roku od 30 dana od dana izdavanja, odnosno oduzimanja.

Imenovano telo je dužno da dostavi ministarstvu mesečni izveštaj o vozilima za koje je utvrdilo da ne ispunjavaju zahteve propisane ADR i ovim zakonom i koja ne mogu da se upotrebljavaju u skladu sa članom 75. st. 1-5. ovog zakona.

ADR sertifikat o odobrenju za vozilo koji je izdat od strane nadležnog organa druge države ugovornice ADR na čijoj teritoriji je vozilo registrovano, priznaje se u Republici

Srbiji radi obavljanja međunarodnog transporta opasne robe na teritoriji Republike Srbije u skladu sa odeljkom 9.1.3.2 ADR, ako nije istekao rok važenja tog sertifikata.

Priznavanje ADR sertifikata o odobrenju za vozilo izdatog u drugoj državi, radi izdavanja domaćeg ADR sertifikata o odobrenju za vozilo vrši se ako propisi države u kojoj je izdat ADR sertifikat o odobrenju za vozilo obezbeđuju najmanje isti stepen zaštite bezbednosti koji je određen zahtevima ADR i ovog zakona, kao i nakon sprovođenja postupka za utvrđivanje da li zahtevi iz inostranog tehničkog propisa koje inostrano telo za ocenjivanje usaglašenosti mora da ispunji da bi sprovodilo postupak ocenjivanja usaglašenosti proizvoda, obezbeđuju najmanje isti stepen ispunjenosti zahteva koji su utvrđeni domaćim tehničkim propisom za imenovano telo.

Rešenje o priznavanju iz stava 8. ovog člana donosi ministarstvo.

Izgled obrasca ADR sertifikata o odobrenju za vozilo dat je u odeljku 9.1.3.5. ADR-a, i označava se kontrolnom markicom izrađenom i izdatom od strane organizacije koja ima uspostavljen sistem zaštite koji se primenjuje u proizvodnji ostalih zaštićenih proizvoda u skladu sa međunarodnim standardom o bezbednosti sigurnosne štampe (CWA 14641), a koji obuhvata najviše mere bezbednosti i sigurnosti počev od nabavke ulaznih materijala, njihove obrade u proizvodnom procesu, upravljanja makulaturom (škartom), pa do isporuke gotovog proizvoda. Markica se izrađuje na osnovu ugovora zaključenog sa imenovanim telom.

Ministarstvo vodi registar izdatih ADR sertifikata o odobrenju za vozilo, kao i evidenciju vozila za koja su imenovana tela utvrdila da ne ispunjavaju zahteve propisane ADR-om i ovim zakonom i koja ne mogu da se upotrebljavaju u skladu sa članom 75. st. 1-5. ovog zakona, a na osnovu mesečnih izveštaja koje ministarstvu dostavljaju imenovana tela.

Registrar, odnosno evidencija iz stava 11. ovog člana vode se u obliku knjiga, kao i u formi elektronskih zapisa koji sadrže bazu podataka za celo područje Republike Srbije.

Ministar bliže propisuje način i postupak izdavanja ADR sertifikata o odobrenju za vozilo, isprave (sertifikate, uverenja o ispravnosti, deklaracije proizvođača ili njihovih ovlašćenih predstavnika, potvrde o usaglašenosti i dr) kojima se dokazuje usaglašenost sa zahtevima ADR u cilju izdavanja ADR sertifikata o odobrenju za vozilo, uslove koje ispunjavaju vozila kod kojih je nakon izdavanja ADR sertifikata izvršena prepravka, uslove u odnosu na isprave kojima se dokazuje usaglašenost sa zahtevima ADR za vozila čiji je proizvođač prestao sa radom, način dokazivanja da se cisterne i vozila mogu upotrebljavati u transportu na teritoriji Republike Srbije, kao i druga pitanja od značaja za izdavanje ADR sertifikata o odobrenju za vozilo.

Imenovanje tela iz stava 3. ovog člana vrši ministarstvo donošenjem rešenja, nakon utvrđivanja da podnositelj zahteva ispunjava propisane zahteve za imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti vozila.

Za izdavanje rešenja iz stava 14. ovog člana, podnositelj zahteva snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse.

Ministar bliže propisuje uslove koje mora da ispunjava imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti vozila u odnosu na stručnu sposobljenost zaposlenih i drugih angažovanih lica, opremu, nezavisnost i nepristrasnost u odnosu na lica povezana sa proizvodom koji je predmet ocenjivanja usaglašenosti, postupanje sa prigovorima na

rad i odluke imenovanog tela, čuvanje poslovne tajne i osiguranje od odgovornosti za štetu, kao i uslove, postupak i način vođenja registra izdatih, oduzetih, odnosno vraćenih ADR sertifikata o odobrenju za vozilo.

Sertifikat o stručnoj sposobljenosti za vozača vozila za transport opasne robe

Član 43

Učesnik u transportu dužan je da transport opasne robe poveri vozaču koji ima važeći sertifikat o stručnoj sposobljenosti za vozača vozila za transport opasne robe (u daljem tekstu: ADR sertifikat za vozača) u skladu sa ADR, koji izdaje ministarstvo.

ADR sertifikat za vozača je isprava koja se izdaje:

- 1) nakon završetka osnovnog kursa, pod uslovom da je kandidat položio ispit u skladu sa pododeljkom 8.2.2.7.1 ADR i propisom donetim na osnovu ovog zakona;
- 2) ako je primenljivo, nakon odslušanog specijalističkog kursa koji se odnosi na transport u cisternama ili na transport materija ili predmeta Klase 1 ADR/RID/ADN ili transport radioaktivnih materija Klase 7 ADR/RID/ADN, ili nakon sticanja znanja u skladu sa ADR, pod uslovom da je kandidat položio ispit u skladu sa pododeljkom 8.2.2.7.2 ADR i propisom donetim na osnovu ovog zakona;
- 3) ako je primenljivo, nakon odslušanog ograničenog osnovnog kursa ili ograničenog specijalističkog kursa za transport u cisternama, pod uslovom da je kandidat položio ispit u skladu sa pododeljkom 8.2.2.7.1. ili pododeljkom 8.2.2.7.2. ADR i propisom donetim na osnovu ovog zakona, pri čemu na izdatom sertifikatu mora jasno da bude naveden obim važnosti koji je ograničen na odgovarajuću opasnu robu ili odgovarajuću klasu.

ADR sertifikat za vozača se izdaje sa rokom važenja od pet godina od dana kada je imalač sertifikata položio ispit za prvi osnovni kurs ili ispit za prvi sveobuhvatni (višenamenski) kurs.

Rešenje o izdavanju ADR sertifikata za vozača je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Kandidat za polaganje ispita za izdavanje ADR sertifikata za vozača snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse, koju je dužan da plati pre polaganja ispita.

Važenje ADR sertifikata za vozača se produžava ako kandidat priloži dokaz o pohađanju kursa obnove znanja u skladu sa 8.2.2.5 ADR i položi ispit u skladu sa 8.2.2.7 ADR u sledećim slučajevima:

- 1) u periodu od 12 meseci pre prestanka važenja sertifikata, kada ministarstvo izdaje novi sertifikat sa rokom važenja od pet godina, koji počinje da teče od narednog dana od dana prestanka važenja prethodnog sertifikata;
- 2) u periodu dužem od 12 meseci pre prestanka važenja sertifikata, kada ministarstvo izdaje novi sertifikat sa rokom važenja od pet godina, koji počinje da teče od dana kada je položen ispit za obnovu znanja.

U slučajevima iz stava 6. ovog člana, prilikom izdavanja novog ADR sertifikata za vozača ministarstvu se predaje stari sertifikat.

Ako se u roku važenja ADR sertifikata za vozača proširi obim važenja sertifikata, a imalac sertifikata ispunjava zahteve iz pododeljka 8.2.2.8.1 (b) i (c) ADR, rok važenja novog sertifikata ostaje nepromenjen u odnosu na prethodni sertifikat. Ako je imalac ADR sertifikata za vozača položio ispit za obnovu znanja, usavršavanje važi do dana prestanka važenja novog sertifikata.

Rešenje o produženju važenja ADR sertifikata za vozača je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Za produženje važenja ADR sertifikata za vozača podnositelj zahteva snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse.

Zahtev za izdavanje ADR sertifikata za vozača odbija se ako podnositelj zahteva ne ispunjava uslove iz stava 2. ovog člana.

Rešenje kojim se odbija izdavanje ADR sertifikata za vozača iz razloga navedenih u stavu 11. ovog člana, ministarstvo donosi u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahteva.

Rešenje kojim se odbija izdavanje ADR sertifikata za vozača je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo može rešenjem da ukine ADR sertifikat za vozača.

Rešenje o ukidanju ADR sertifikata za vozača donosi se na zahtev imaća sertifikata.

Rešenje o ukidanju ADR sertifikata za vozača je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar propisuje sadržinu i obrazac ADR sertifikata za vozača u skladu sa zahtevima iz ADR, kao i način vođenja i obrazac registra izdatih ADR sertifikata za vozača.

Ministar propisuje uslove, strukturu i program obuke za sticanje ADR sertifikata za vozača, uslove i način za izdavanje odobrenja za vršenje obuke, kao i uslove, program i način polaganja ispita o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova vozača.

Član 44

Vozilom za transport opasne robe upravlja vozač koji:

- 1) ima važeći sertifikat za vozača, odnosno potvrdu u slučaju kada prema ADR nije potreban sertifikat za vozača;
- 2) je upoznat sa svojim obavezama i posebnim uslovima za transport određene opasne robe u skladu sa ADR i drugim propisima;
- 3) se uveri da su na vozilo utovareni komadi za otpremu označeni odgovarajućim natpisima, odnosno oznakama opasnosti;
- 4) proveri ispravnost opreme za praćenje vozila koje prevozi opasnu robu;

5) upravlja vozilom koje je označeno odgovarajućim narandžastim upozoravajućim tablama, oznakama, odnosno oznakama opasnosti u skladu sa ADR;

6) poseduje prevoznu dokumentaciju u skladu sa ADR i članom 7. ovog zakona.

Vozilom za transport opasne robe ne može da upravlja vozač koji ima probnu vozačku dozvolu.

Vozač koji upravlja vozilom za transport opasne robe dužan je da nadgleda i parkira vozilo kojim se prevozi opasna roba u skladu sa ADR i drugim propisima.

Postupanje u slučaju saobraćajne nezgode

Član 45

Službeno lice ovlašćeno da vrši uviđaj saobraćajne nezgode u kojoj je oštećeno vozilo kojim se prevozi opasan teret, oduzima ADR sertifikat o odobrenju za vozilo i dostavlja ga sa zapisnikom ministarstvu.

Kada se otklone nedostaci na vozilu, što se potvrđuje izveštajem o ispitivanju kojim se potvrđuje da su ispunjeni zahtevi ADR, koji izdaje imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti vozila za transport određene opasne robe, ministarstvo vraća ADR sertifikat o odobrenju za vozilo učesniku u transportu opasne robe.

U slučaju otežanih uslova saobraćaja vozač je dužan da zaustavi vozilo, kao i da ga propisno obeleži.

Ministar propisuje vrste otežanih uslova saobraćaja u slučaju transporta opasne robe u drumskom saobraćaju usled kojih je obavezno prinudno zaustavljanje vozila, kao i način obeležavanja prinudno zaustavljenog vozila.

Kontrola transporta opasne robe na putu

Član 46

Transport opasnog tereta na putu kontroliše policijski službenik u redovnoj kontroli učesnika u drumskom saobraćaju u skladu sa ADR.

Kontrola iz stava 1. ovog člana vrši se na reprezentativnom broju puteva i pošiljaka opasne robe koje se prevoze u drumskom transportu, dok se subjekti kontrole biraju slučajnim uzorkom.

Ako policijski službenik u postupku vršenja kontrole učesnika u drumskom saobraćaju utvrdi nepravilnosti kod učesnika u transportu koje bi mogle uticati na bezbednost ljudi, imovine, odnosno zaštitu životne sredine, dužan je da tog učesnika u transportu isključi iz saobraćaja, uz izdavanje vozaču potvrde o izvršenoj kontroli transporta opasne robe, i o tome odmah obavesti ministarstvo i nadležnu službu za vanredne situacije.

Policijski službenik koji isključi vozilo u drumskom saobraćaju zbog nepravilnosti koje spadaju u opasnost I kategorije u skladu sa članom 9. stav 1. ovog zakona, oduzeće registarske tablice, a vozač je dužan da mu iste preda.

Mesta koja su odabrana za vršenje kontrole moraju da omoguće usklađivanje vozila sa propisima ili, ako to policijski službenik koji vrši kontrolu smatra odgovarajućim, njihovo isključenje iz prevoza na mestu zaustavljanja ili na za tu svrhu namenjenom mestu, pod uslovom da se na taj način ne ugrožava bezbednost.

Uzorak robe koja se prevozi može se uzeti radi ispitivanja u ovlašćenim laboratorijima, pod uslovom da se na taj način ne ugrožava bezbednost.

Kontrola se može izvršiti i u prostorijama učesnika u transportu opasne robe kao preventivna mera ili ako se tokom kontrole na putu utvrdi da je izvršen prekršaj koji ugrožava bezbednost transporta opasne robe.

Ako se utvrdi da je izvršen prekršaj, prevozna radnja će se uskladiti sa odredbama ADR i ovog zakona pre nego što roba napusti prostorije učesnika u transportu opasne robe.

Isključenje vozila traje do prestanka razloga za isključenje.

Prilikom isključenja vozila policijski službenik preduzima posebne mere i ovlašćenja u skladu sa propisima kojima se uređuje bezbednost saobraćaja na putevima i kontrolisanom licu nad kojim su preuzete mere i ovlašćenja, uručuje potvrdu o izvršenoj kontroli transporta opasne robe.

Potvrda o izvršenoj kontroli transporta opasne robe i oduzetim tablicama sadrži najmanje sledeće podatke: organ koji je izdao potvrdu, ime i prezime vozača, podatke o vozilu, mesto isključenja, datum i vreme izdavanja potvrde, vreme obaveštavanja ministarstva, broj službene značke, mesto za pečat, ime i prezime, odnosno potpis policijskog službenika.

Inspektor rešenjem potvrđuje da su otklonjeni razlozi za isključenje.

Prekršaje koji ugrožavaju bezbednost transporta opasne robe i koje su na teritoriji Republike Srbije izvršila vozila iz Evropske unije ili drugi učesnici u transportu opasne robe sa sedištem u Evropskoj uniji, ministarstvo bez odlaganja prijavljuje nadležnim organima u državi članici Evropske unije u kojoj je vozilo registrovano ili u kojoj se nalazi sedište učesnika u transportu opasne robe, uz zahtev da nadležni organi te države članice Evropske unije preduzmu odgovarajuće mere protiv odgovornog lica.

Ako se na osnovu rezultata kontrole na putu koja je obavljena na vozilu koje je registrovano u državi članici Evropske unije osnovano sumnja da su bili izvršeni prekršaji koji se zbog nepostojanja potrebnih podataka ne mogu utvrditi tokom te kontrole, ministarstvo će se obratiti nadležnom organu države članice Evropske unije u kojoj je vozilo registrovano ili u kojoj se nalazi sedište učesnika u transportu opasne robe radi preuzimanja potrebnih mera radi sprovođenja kontrole u sedištu učesnika u transportu opasne robe.

Ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za unutrašnje poslove, određuje mesto na javnom putu i uslove pod kojima mogu da se parkiraju vozila za transport opasne robe radi otklanjanja nedostataka, isključenja iz saobraćaja i kontrole transporta opasne robe, kao i obrazac potvrde o izvršenoj kontroli transporta opasne robe, odnosno obrazac izveštaja o prekršajima i kaznama koji se podnosi Evropskoj komisiji.

Postupanje carinskog organa

Član 47

Carinski organ na granici, odnosno drugom mestu na kome se obavlja carinski nadzor, vrši kontrolu nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Carinski organ prilikom sprovođenja carinskog postupka proverava da li prevoznik ima dozvolu za transport opasne robe Klase 1, odnosno Klase 7 ADR, kao i ADR sertifikat o odobrenju za vozilo, i to:

- 1) ADR sertifikat o odobrenju za cisternu, bez obzira na klasu opasne robe po ADR koja se tom cisternom prevozi;
- 2) ADR sertifikat o odobrenju za svako vozilo koje prevozi robu Klase 1 ADR.

U slučaju da prevoznik ne poseduje važeće isprave iz stava 2. ovog člana, carinski organ će privremeno zaustaviti dalje kretanje i o tome odmah obavestiti ministarstvo.

U skladu sa svojim ovlašćenjima, carinski organ postupa po odlukama ministarstva u pogledu zabrane obavljanja transporta na teritoriji Republike Srbije.

Odredbe ovog člana koje se odnose na dozvolu za transport opasne robe Klase 1, odnosno Klase 7, shodno se primenjuju i na transport opasne robe u železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju.

Transport opasne robe kroz zaštićenu zonu

Član 48

Transport opasne robe kroz zaštićenu zonu vrši se uz poštovanje propisanih ograničenja.

Ministar uz saglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja, ministra nadležnog za poslove životne sredine i ministra nadležnog za poslove vodoprivrede propisuje način transporta opasnog tereta kroz zaštićene zone (zone sanitарне заštite, izvorišta vode za piće, zaštićena prirodna dobra i slično).

Član 49

Na zahteve koji nisu uređeni ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona u odnosu na klasifikaciju, listu opasne robe i izuzetke koji se odnose na opasnu robu pakovanu u ograničenim količinama, procedure otpremanja, kao i zahteve u odnosu na uslove transporta, utovara, istovara i rukovanja, posadu vozila, opremu, radnje i dokumentaciju, proizvodnju i odobravanje vozila, primenjuju se odredbe ADR.

Ministar propisuje mere i radnje koje se preduzimaju prilikom transporta opasnog tereta u drumskom saobraćaju.

II TRANSPORT OPASNE ROBE U ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Član 50

Opasna roba u železničkom saobraćaju može da se prevozi kolima koja imaju dozvolu za korišćenje.

Dozvolu za korišćenje iz stava 1. ovog člana izdaje Direkcija za železnice, nakon što utvrdi da kola, pored uslova propisanih zakonom kojim se uređuje bezbednost i interoperabilnost železnice, poseduju ispravu o usaglašenosti sa zahtevima RID koju izdaje imenovano telo iz čl. 12-15. ovog zakona.

Utovar, istovar, odnosno pretovar opasne robe može da se obavlja samo na mestima koja ispunjavaju propisane uslove.

Ministar bliže propisuje uslove za mesta na kojima se vrši utovar, istovar, odnosno pretovar opasnog tereta u železničkom saobraćaju.

Član 51

Učesnik u transportu u železničkom saobraćaju dužan je da za obavljanje poslova u transportu opasne robe odredi zaposlene koji su za te poslove završili obuku u skladu sa RID i drugim propisima.

Ministar propisuje program obučavanja i način na koji se proverava znanje zaposlenih kod učesnika u transportu opasne robe u železničkom saobraćaju koji učestvuju u obavljanju, organizovanju i regulisanju železničkog saobraćaja, kao i način postupanja sa dokumentacijom o njihovom obučavanju.

Član 52

Kola namenjena za transport opasnog tereta moraju biti ispitana, obeležena i označena u skladu sa odredbama RID.

Učesnik u transportu u železničkom saobraćaju dužan je da u slučaju vanrednog događaja u transportu opasnog tereta postupi u skladu sa odredbama RID, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kao i propisa kojima se uređuje železnički saobraćaj.

Član 53

Na zahteve koji nisu uređeni ovim zakonom u odnosu na klasifikaciju, listu opasne robe i izuzetke koji se odnose na opasnu robu pakovanu u ograničenim količinama, procedure otpremanja, kao i zahteve u odnosu na uslove transporta, utovara, istovara i rukovanja, posadu kola, opremu, radnje i dokumentaciju, proizvodnju i odobravanje kola, primenjuju se odredbe RID i drugih propisa kojima se uređuje transport u železničkom saobraćaju.

Ministar propisuje način transporta i obavezno operativno praćenje opasne robe u železničkom saobraćaju i postupanje učesnika u transportu opasne robe u železničkom saobraćaju u vanrednim događajima.

Ministar propisuje sadržinu internog plana za hitne intervencije u ranžirnim stanicama, tunelima i na mostovima.

III TRANSPORT OPASNE ROBE U UNUTRAŠNjem VODNOM SAOBRAĆAJU

ADN sertifikat o odobrenju za brod

Član 54

U unutrašnjem vodnom saobraćaju opasna roba se prevozi brodom, odnosno tankerom koji ima odgovarajuću ispravu za transport opasne robe, i to:

- 1) sertifikat o odobrenju za brod koji prevozi suvi rasuti teret;
- 2) privremeni sertifikat o odobrenju za brod koji prevozi suvi rasuti teret;
- 3) sertifikat o odobrenju za tanker;
- 4) privremeni sertifikat o odobrenju za tanker.

Sertifikat o odobrenju za brod koji prevozi suvi rasuti teret, odnosno za tanker, kao i privremeni sertifikat o odobrenju za brod koji prevozi suvi rasuti teret, odnosno za tanker (u daljem tekstu: ADN sertifikat o odobrenju za brod) izdaju se nakon sprovedenog postupka ocenjivanja usaglašenosti broda u skladu sa zahtevima ADN i njima se potvrđuje da je na brodu izvršena kontrola i da ima konstrukciju i opremu koja je u skladu sa primenjivim propisima dela 9 ADN.

Ocenjivanje usaglašenosti broda u skladu sa zahtevima ADN, vrši Uprava.

Za potrebe Uprave, tehničku procenu koja obuhvata ispitivanje, odnosno kontrolisanje broda u skladu sa zahtevima ADN, može da vrši i priznato klasifikaciono društvo, odnosno telo za ocenjivanje usaglašenosti koje je ovlašćeno od strane Uprave.

Ako u postupku izdavanja ADN sertifikata o odobrenju za brod podnositelj zahteva za izdavanje sertifikata dostavi Upravi izveštaj o izvršenom kontrolisanju koji je brodu izdat od strane priznatog klasifikacionog društva, odnosno ovlašćenog tela za ocenjivanje usaglašenosti broda za prevoz opasne robe, a kojim se potvrđuje da brod delimično ili u potpunosti ispunjava zahteve ADN, Uprava je dužna da prihvati taj izveštaj i izda ADN sertifikat o odobrenju za brod.

Izveštaj iz stava 5. ovog člana sadrži sve podatke koji su neophodni za izdavanje ADN sertifikata o odobrenju za brod.

Nakon sprovedenog postupka ocenjivanja usaglašenosti broda u skladu sa st. 3-6. ovog člana i zahtevima ADN-a, Uprava izdaje ADN sertifikat o odobrenju za brod.

ADN sertifikat o odobrenju za brod izdaje se sa rokom važenja od pet godina.

Producenje važnosti ADN sertifikata o odobrenju za brod vrši Uprava, na osnovu izveštaja o izvršenom kontrolisanju koje vrši Uprava ili priznato klasifikaciono društvo, odnosno ovlašćeno telo za ocenjivanje usaglašenosti broda za transport opasne robe.

Ako priznato klasifikaciono društvo ili ovlašćeno telo u toku kontrole utvrdi da je brod ili njegova oprema pretrpela ozbiljna oštećenja ili utvrdi nedostatke koji utiču na sposobnost broda za plovidbu u transportu opasnog tereta, koji mogu da ugroze bezbednost lica na brodu ili bezbednost same plovidbe, ili predstavljaju opasnost po životnu sredinu, dužno je da o tome bez odlaganja obavesti Upravu koja odlučuje o oduzimanju ADN sertifikata o odobrenju za brod.

Ako priznato klasifikaciono društvo ili ovlašćeno telo u toku kontrole utvrdi da su otklonjena oštećenja i nedostaci iz stava 10. ovog člana, Uprava je dužna da vrati ADN sertifikat o odobrenju za brod vlasniku broda ili njegovom ovlašćenom predstavniku.

ADN sertifikat o odobrenju za brod kojim je potvrđeno da su ispunjeni zahtevi ADN, a koji je izdat u drugoj državi strani ugovornici ADN, važi u Republici Srbiji.

Za brodove tankere koji nemaju ADN sertifikat o odobrenju za brod, Uprava može da izda privremeni ADN sertifikat o odobrenju za brod sa ograničenim rokom važenja u sledećim slučajevima, i pod sledećim uslovima:

- 1) ako brod ispunjava zahteve ADN, ali ADN sertifikat o odobrenju za brod nije mogao da bude na vreme izdat, privremeni ADN sertifikat o odobrenju za brod važi za određeni vremenski period, ali ne duže od tri meseca;
- 2) ako brod ne ispunjava sve zahteve ADN nakon pretrpljene štete, privremeni ADN sertifikat o odobrenju za brod izdaje se samo za jednu plovidbu i za poseban opasan teret.

Uprava će oduzeti ADN sertifikat o odobrenju za brod ako se brod ne održava na propisan način ili ako konstrukcija broda ili njegova oprema više nisu u skladu sa odredbama ADN.

Uprava vodi registar izdatih i oduzetih ADN sertifikata o odobrenju za brod.

Pored ADN sertifikata o odobrenju za brod, na brodu moraju da se nalaze i druga dokumenta u skladu sa pododeljcima 8.1.2.1-8.1.2.3 ADN.

Ministar propisuje način vođenja i obrazac registra izdatih i oduzetih ADN sertifikata o odobrenju za brod.

Za sprovođenje postupka ocenjivanja usaglašenosti broda i izdavanje ADN sertifikata o odobrenju za brod, podnositelj zahteva snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse.

Na postupak izdavanja, produženja i oduzimanja ADN sertifikata o odobrenju za brod, kao i kontrole broda, koji nisu uređeni ovim zakonom, shodno se primenjuju odredbe poglavila 1.16 ADN.

Član 55

Ovlašćivanje iz člana 54. stav 4. ovog zakona vrši se priznavanjem klasifikacionog društva koje vrši ministarstvo u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju plovidba i luke na unutrašnjim vodama, odnosno ovlašćivanjem tela za ocenjivanje usaglašenosti koje vrši Uprava.

Za sprovođenje ovlašćivanja iz stava 1. ovog člana, telo za ocenjivanje usaglašenosti snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse.

Na postupak, uslove i kriterijume za priznavanje klasifikacionih društava primenjuju se odeljci 1.15.2 i 1.15.3 ADN, kao i odredbe zakona kojim se uređuju plovidba i luke na unutrašnjim vodama kojima se uređuju uslovi za priznavanje klasifikacionog društva za vršenje statutarne sertifikacije brodova unutrašnje plovidbe.

Ministar bliže propisuje uslove za ovlašćeno telo za ocenjivanje usaglašenosti brodova, u odnosu na stručnu osposobljenost zaposlenih i drugih angažovanih lica, opremu, nezavisnost i nepristrasnost u odnosu na lica povezana sa proizvodom koji je predmet ocenjivanja usaglašenosti, postupanje sa prigovorima na rad i odluke ovlašćenog tela, čuvanje poslovne tajne i osiguranje od odgovornosti za štetu.

Član 56

Osnovni (prvi) pregled broda vrši se ako brod nema ADN sertifikat o odobrenju za brod ili ako je ADN sertifikat o odobrenju za brod prestao da važi pre više od šest meseci.

Redovni (periodični) pregled broda vrši se u cilju obnavljanja ADN sertifikata o odobrenju za brod, pri čemu vlasnik broda ili njegov ovlašćeni predstavnik može zahtevati da se izvrši redovni pregled broda u svakom trenutku tokom važenja ADN sertifikata o odobrenju za brod.

Ako je zahtev za redovni (periodični) pregled broda podnet u poslednjoj godini pre isteka važenja ADN sertifikata o odobrenju za brod, novi ADN sertifikat o odobrenju za brod počinje da važi tek po isteku važnosti prethodnog ADN sertifikata o odobrenju za brod.

Ako je trup broda ili oprema pretrpela promene ili oštećenja koja mogu da utiču na sposobnost broda za plovidbu u transportu opasnog tereta, vlasnik ili njegov ovlašćeni predstavnik dužan je da bez odlaganja podnese zahtev Upravi za vanredni (ponovni) pregled broda.

Ako inspektor osnovano sumnja da brod koji se nalazi na unutrašnjim vodnim putevima Republike Srbije može da predstavlja opasnost u odnosu na transport opasnog tereta koja može da ugrozi bezbednost lica na brodu ili bezbednost plovidbe, ili predstavlja opasnost po životnu sredinu, narediće da se izvrši kontrola broda u skladu sa članom 54. st. 10. i 11. ovog zakona.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, inspektor će preduzeti sve potrebne mere da se izbegne nepotrebno zaustavljanje ili zadržavanje broda.

Sertifikat o specijalističkom znanju iz oblasti ADN

Član 57

Učesnik u transportu u unutrašnjem vodnom saobraćaju dužan je da za obavljanje poslova u transportu opasne robe odredi zaposlene koji su za te poslove stručno osposobljeni.

Stručna osposobljenost dokazuje se sertifikatom o specijalističkom znanju iz oblasti ADN, koji izdaje ministerstvo.

Sertifikat o specijalističkom znanju iz oblasti ADN iz stava 2. ovog člana je isprava koja se izdaje na zahtev lica:

- 1) nakon završetka osnovne ili specijalističke obuke, pod uslovom da je kandidat položio ispit u skladu sa pododeljkom 8.2.2.8 ADN i propisom donetim na osnovu ovog zakona;

2) nakon završetka osnovnog ili specijalističkog kursa za obnavljanje znanja u skladu sa zahtevom iz pododeljka 8.2.2.8 ADN i propisom donetim na osnovu ovog zakona, pod uslovom da je kandidat položio ispit u skladu sa pododeljkom 8.2.2.7.3.1 ADN i propisom donetim na osnovu ovog zakona.

Licu iz stava 3. ovog člana koje učestvuje u transportu gasova izdaće se sertifikat o specijalističkom znanju iz oblasti ADN, pod uslovom da završi specijalističku obuku koja obuhvata naročito ciljeve uređene u pododeljku 8.2.2.3.3.1 ADN, položi ispit o transportu gasova i podnese dokaz o najmanje godinu dana radnog iskustva na tankeru tipa G, stečenog u toku poslednje dve godine koje su prethodile polaganju ispita ili nakon polaganja ispita.

Licu iz stava 3. ovog člana koje učestvuje u transportu hemikalija izdaće se sertifikat o specijalističkom znanju iz oblasti ADN, pod uslovom da završi specijalističku obuku koja obuhvata naročito ciljeve uređene u pododeljku 8.2.2.3.3.2 ADN, položi ispit o transportu hemikalija i podnese dokaz o najmanje godinu dana radnog iskustva na tankeru tipa C stečenog u toku poslednje dve godine koje su prethodile polaganju ispita ili nakon polaganja ispita.

Ovlašćenja o posebnoj sposobnosti pomoraca, i to: osnovna sposobnost za rad na tankerima za transport nafte i hemikalija (STCW V/1-1-1), rad na tankerima za transport hemikalija (STCW V/1-1-3), osnovna sposobnost za rad na tankerima za transport tečnih gasova (STCW V/1-2-1), kao i za rad na tankerima za transport tečnih gasova (STCW V/1-2-2), koja su izdata u skladu sa Međunarodnom konvencijom o standardima za obuku, izdavanju uverenja i vršenju brodske straže pomoraca ("Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori", broj 3/84) i Prilogom uz Međunarodnu konvenciju o standardima za obuku, izdavanju uverenja i vršenju brodske straže pomoraca, Zakonik o obuci, izdavanju uverenja i vršenju brodske straže pomoraca i rezolucija ("Službeni list SRJ - Međunarodni ugovori", broj 3/01) i propisom kojim se uređuju zvanja i uslovi za sticanje zvanja i ovlašćenja članova posade pomorskih brodova, smatraju se ekvivalentnim sertifikatu iz st. 4. i 5. ovog člana, pod uslovom da nije prošlo više od pet godina od datuma izdavanja tog ovlašćenja.

Sertifikat o specijalističkom znanju iz oblasti ADN izdaje se sa rokom važenja od pet godina od dana kada je imalac sertifikata položio ispit u oblasti poznavanja ADN.

Rešenje o izdavanju sertifikata o specijalističkom znanju iz oblasti ADN je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Kandidat za polaganje ispita za izdavanje sertifikata o specijalističkom znanju iz oblasti ADN snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse, koju je dužan da plati pre polaganja ispita.

Važenje sertifikata o specijalističkom znanju iz oblasti ADN se produžava sa rokom važenja od pet godina, ako kandidat u toku poslednje godine važenja sertifikata priloži dokaz o poхађању kursa za obnavljanje znanja koji obuhvata naročito ciljeve uređene u pododeljcima 8.2.2.3.1.1 i 8.2.2.3.1.2 ADN ili u pododeljku 8.2.2.3.1.3 ADN, i položi ispit u skladu sa pododeljkom 8.2.2.7.3.1 ADN koji sprovodi privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje ima ovlašćenje za održavanje kursa u skladu sa pododeljkom 8.2.2.7.3 ADN.

Novi rok važenja sertifikata iz stava 2. ovog člana počinje da teče od narednog dana od dana isteka važenja sertifikata čije se važenje produžava.

Ako je od polaganja ispita iz stava 10. ovog člana proteklo više od godinu dana do dana isteka važenja sertifikata, sertifikat će početi da važi od dana koji je naveden na potvrđi o učešću na obuci.

Ako osnovni i specijalistički kurs za obnavljanje znanja u skladu sa zahtevom iz pododeljka 8.2.2.8 ADN nisu u punom obimu završeni pre isteka roka važenja sertifikata o specijalističkom znanju iz oblasti ADN, novi sertifikat se neće izdati dok kandidat ne završi ponovni osnovni kurs i položi ispit u skladu sa zahtevom iz pododeljka 8.2.2.7. ADN.

Rešenje o produženju važenja sertifikata iz stava 2. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Za produženje važenja sertifikata o specijalističkom znanju iz oblasti ADN, podnositelj zahteva snosi troškove plaćanja republičke administrativne takse.

Zahtev za izdavanje sertifikata iz stava 2. ovog člana odbija se ako podnositelj zahteva ne ispunjava uslove iz stava 3. ovog člana.

Rešenje kojim se odbija izdavanje sertifikata iz razloga navedenih u stavu 16. ovog člana, ministarstvo donosi u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahteva iz stava 3. ovog člana.

Rešenje kojim se odbija izdavanje sertifikata iz stava 2. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo po službenoj dužnosti oduzima sertifikat ako je izdat suprotno ADN, ovom zakonu i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Rešenje o oduzimanju sertifikata je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo može rešenjem da ukine sertifikat.

Rešenje o ukidanju sertifikata donosi se na zahtev imaoča sertifikata.

Rešenje o ukidanju sertifikata je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar propisuje sadržinu i obrazac sertifikata o specijalističkom znanju iz oblasti ADN, kao i način vođenja registra izdatih sertifikata o specijalističkom znanju iz oblasti ADN.

Ministar propisuje uslove za sticanje sertifikata o specijalističkom znanju iz oblasti ADN, program osnovnih i specijalističkih obuka, osnovnih i specijalističkih kurseva za obnavljanje znanja, način i bliže uslove za izdavanje odobrenja za vršenje obuke, kao i program i način polaganja ispita za sticanje sertifikata o specijalističkom znanju iz oblasti ADN.

Postupanje u slučaju vanrednog događaja

Učesnik u transportu u unutrašnjem vodnom saobraćaju dužan je da u slučaju vanrednog događaja koji se desio u transportu opasnog tereta postupi u skladu sa odredbama ADN, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Ministar propisuje postupanje učesnika u transportu u unutrašnjem vodnom saobraćaju u slučaju vanrednog događaja, kao i mesta i bliže uslove pod kojima može da se usidri brod radi otklanjanja nedostataka i isključenja iz plovidbe.

Član 59

Učesnik u transportu u unutrašnjem vodnom saobraćaju dužan je da utovara ili istovara opasnu robu na mestima koja se određuju i ispunjavaju uslove u skladu sa propisima kojima se uređuju luke na unutrašnjim vodama.

Član 60

Na zahteve koji nisu uređeni ovim zakonom u odnosu na klasifikaciju, listu opasne robe i izuzetke koji se odnose na opasnu robu pakovanu u ograničenim količinama, procedure otpremanja, kao i zahteve u odnosu na gradnju brodova, otpremu, uslove transporta, utovar, istovar i rukovanje teretom, posadu broda, opremu, upotrebu brodova i dokumentaciju, primenjuju se odredbe ADN.

Deo peti

I NADZOR

Član 61

Nadzor nad sprovođenjem odredaba RID/ADN, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje transport opasne robe u železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju, vrši ministarstvo.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ADR, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje neposredna kontrola učesnika i vozila u saobraćaju na putevima, kao i postupanje u slučaju saobraćajne nezgode, vrši ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ADR, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje postupanje u skladu sa pravilima ADR u vezi posedovanja ADR sertifikata o odobrenju za vozilo i sertifikata za vozača, obuka i polaganja ispita za sticanje sertifikata za vozača, kao i drugi nadzor propisan ovim zakonom, vrši ministarstvo.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ADR/RID/ADN, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje transport eksplozivnih materija i predmeta, vrši ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Nadzor nad radom imenovanih tela za sprovođenje postupaka ocenjivanja usaglašenosti ambalaže, odnosno pokretne opreme pod pritiskom ili cisterne za transport opasne robe, vrši ministarstvo.

Nadzor nad transportom opasne robe u vazdušnom saobraćaju vrši organizacija nadležna za civilno vazduhoplovstvo.

Član 62

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba RID/ADN, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje transport opasne robe u železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju, vrši ministarstvo preko inspektora.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ADR, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje neposredna kontrola učesnika i vozila u saobraćaju na putevima, kao i postupanje u slučaju saobraćajne nezgode, vrši ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove preko policijskih službenika koji vrše kontrolu učesnika u drumskom saobraćaju.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ADR, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje postupanje u skladu sa pravilima ADR u vezi posedovanja ADR sertifikata o odobrenju za vozilo i sertifikata za vozača, obuka i polaganja ispita za sticanje sertifikata za vozača vrši ministarstvo preko inspektora.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ADR/RID/ADN, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje transport eksplozivnih materija i predmeta vrši ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Inspeksijski nadzor nad transportom opasne robe u vazdušnom saobraćaju vrši organizacija nadležna za civilno vazduhoplovstvo, preko vazduhoplovnog inspektora u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast vazdušnog saobraćaja.

Inspektor mora da ima sertifikat za savetnika za bezbednost koji se izdaje u skladu sa ovim zakonom, kao i da ispunjava uslove za inspektora propisane zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Policijski službenici iz stava 2. ovog člana moraju da završe obuku za vršenje nadzora nad sprovođenjem odredaba ADR, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Ministar nadležan za unutrašnje poslove propisuje plan i program obuke policijskih službenika za vršenje nadzora nad učesnicima u drumskom saobraćaju koji obavljaju transport opasne robe.

Ministar propisuje plan i program stručnog osposobljavanja inspektora koji obavljaju uzimanje uzorka opasne robe u postupku vršenja inspeksijskog nadzora, zaštitnu opremu, odeću i obuću inspektora koja je neophodna pri uzimanju uzorka opasne robe, način uzimanja uzorka opasne robe, kao i opremu za analizu i odlaganje uzorka opasne robe.

Na sadržinu, vrstu, oblik i postupak inspeksijskog nadzora, kao i na ovlašćenja i obaveze učesnika u inspeksijskom nadzoru koje nisu uređene ovim zakonom, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje inspeksijski nadzor, zakona kojim se uređuje tržišni nadzor i zakona kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Član 63

Inspektor ima pravo i dužnost da u vršenju inspekcijskog nadzora:

- 1) pregleda prevozna sredstva za transport opasne robe i odgovarajuće isprave o usaglašenosti, odnosno dokumentaciju za prevozna sredstva propisanu ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 2) kontroliše ispunjenost zahteva u odnosu na stručnu osposobljenost učesnika u transportu opasne robe propisanu ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 3) kontroliše da li učesnici u transportu imaju potreban broj savetnika za bezbednost u skladu sa propisanim merilima;
- 4) kontroliše ispunjenost uslova u odnosu na pakovanje, obeležavanje, rukovanje i transport opasne robe, kao i prevozna dokumenta za transport opasne robe;
- 5) kontroliše način obavljanja poslova privrednih društava i drugih pravnih lica koja su stekla licencu, ovlašćenje ili drugu ispravu na osnovu ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona;
- 6) kontroliše sprovođenje plana bezbednosti učesnika u transportu opasne robe u skladu sa ADR/RID/ADN, ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 7) kontroliše drugu potrebnu dokumentaciju od značaja za inspekcijski nadzor.

Član 64

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor je dužan i ovlašćen da:

- 1) zabrani upotrebu ambalaže, pokretne opreme pod pritiskom, odnosno cisterne koja ne ispunjava uslove iz člana 11. ovog zakona;
- 2) zabrani dalji prevoz opasne robe ako nisu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom, odnosno ADR/RID/ADN;
- 3) zabrani rukovanje i transport opasne robe zaposlenim licima koja nisu stručno osposobljena u skladu sa ovim zakonom, odnosno ADR/RID/ADN;
- 4) zabrani privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu ili preduzetniku da obavlja poslove obuke učesnika u transportu opasne robe, ako utvrdi da ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom, odnosno ADR/RID/ADN, za obavljanje poslova obuke učesnika u transportu opasne robe;
- 5) o trošku prevoznika privremeno zabrani dalje upravljanje prevoznim sredstvom kojim se obavlja transport opasne robe ako utvrdi da se ne poštuju odredbe ADR/RID/ADN, ovog zakona i podzakonskih akata donetih na osnovu ovog zakona, i ako to prouzrokuje opasnost i kategorije iz ADR/RID/ADN i ovog zakona, kao i da nalaže mere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti na licu mesta, ako to ne ugrožava lica, imovinu ili životnu sredinu. Tokom trajanja privremene zabrane upravljanja prevoznim sredstvom, prevozno sredstvo se može premestiti na način koji odredi inspektor;

- 6) o trošku prevoznika isključi iz saobraćaja prevozno sredstvo koje se koristi dok traje privremena zabrana iz tačke 5) ovog stava, odnosno ako vozač premesti vozilo suprotno načinu koji odredi inspektor;
- 7) ako utvrdi nepravilnosti koje nije moguće otkloniti na licu mesta u razumnom roku, uputi vozilo pod policijskom pravnjom do najbližeg pogodnog mesta za pretovar, ili ako nije moguće uputiti vozilo do mesta gde bi se obavio pretovar, naloži pretovar na licu mesta uz policijski nadzor, o trošku prevoznika;
- 8) isključi brod iz plovidbe ako utvrdi da bi nepravilnosti na brodu koji prevozi opasnu robu mogle da utiču na bezbednost ljudi, imovine, odnosno zaštitu životne sredine;
- 9) zabrani ulazak na teritoriju Republike Srbije brodu koji je upisan u strani upisnik brodova, a za koji je u postupku vršenja granične kontrole utvrđena povreda ADN, ovog zakona ili propisa donetih na osnovu ovog zakona;
- 10) naredi da se utvrđene nepravilnosti otklone u određenom roku.

U vršenju nadzora nad obavljanjem transporta opasne robe inspektor ne može da preduzima radnje bez prisustva predstavnika carinskog organa ako se roba nalazi pod carinskim nadzorom.

Član 65

Na zahtev inspektora, službeno lice ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove pruža pomoć u vršenju nadzora iz čl. 63. i 64. ovog zakona.

Lice koje upravlja prevoznim sredstvom dužno je da inspektoru, na njegov zahtev, omogući uvid u odgovarajuće isprave, odnosno prevoznu dokumentaciju i dodatnu opremu u skladu sa odredbama ADR/RID/ADN, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Lice koje upravlja prevoznim sredstvom dužno je da inspektoru, na njegov zahtev omogući da pregleda opasnu robu i uzme potrebnu količinu uzorka opasne robe za analizu, s tim da troškove analize i uzorkovanja snosi to lice.

O uzimanju potrebne količine uzorka opasne robe za analizu iz stava 3. ovog člana, inspektor sastavlja zapisnik o izvršenom nadzoru i uzimanju uzorka i kopiju zapisnika predaje licu koje upravlja prevoznim sredstvom.

Lice koje upravlja prevoznim sredstvom dužno je da inspektoru u slučaju ponovnog nadzora u toku transporta opasne robe pokaže primerak zapisnika o prethodno izvršenom nadzoru.

Inspektor vrši inspekcijski nadzor na mestu koje omogućava isključenje vozila iz saobraćaja i otklanjanje utvrđenih nedostataka u skladu sa propisom iz člana 46. stav 15. ovog zakona.

Član 66

Inspektor bezbednosti plovidbe dužan je da bez odlaganja obavesti inspektora o plovidbenom udesu u kojem je oštećen brod koji prevozi opasnu robu.

Inspektor oduzima ADN sertifikat o odobrenju za brod i vraća ga učesniku u transportu opasne robe nakon dobijanja izveštaja o izvršenom kontrolisanju od Uprave ili priznatog klasifikacionog društva, odnosno ovlašćenog tela za ocenjivanje usaglašenosti broda za transport određene opasne robe, kojim se potvrđuje da su otklonjeni nedostaci na brodu.

Član 67

Inspektor i inspektor bezbednosti plovidbe dostavljaju ministarstvu godišnji izveštaj o izvršenom inspekcijskom nadzoru za prethodnu godinu, kao i o utvrđenim povredama ADR/RID/ADN po kategoriji opasnosti, najkasnije do kraja aprila tekuće godine.

Ministarstvo na osnovu podataka iz izveštaja iz stava 1. ovog člana sastavlja godišnji izveštaj i dostavlja ga nadležnim međunarodnim telima.

Ministarstvo prikuplja podatke o povredama ADR/RID/ADN, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, na osnovu čega se predlažu izmene i dopune propisa i razmenjuju podaci o povredama propisa sa nadležnim organima drugih država, odnosno sa nadležnim telima Evropske unije.

Deo šesti

I KAZNENE ODREDBE

1. Privredni prestupi

Član 68

Novčanom kaznom od 300.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup domaće ili strano pravno lice - učesnik u transportu:

- 1) ako obavlja transport opasne robe koja je svrstana u Klasu 1 ADR/RID/ADN (eksplozivne materije i predmeti), Klasu 7 ADR/RID/ADN (radioaktivne materije) ili transport opasnog otpada koji je okarakterisan i klasifikovan u opasnu materiju koja se nalazi na spisku opasnih roba u ADR/RID/ADN bez dozvole za transport nadležnog organa (član 7. st. 1-5);
- 2) ako ne preduzme sve propisane mere kako bi sprečio vanredni događaj, odnosno u najvećoj mogućoj meri umanju posledice vanrednog događaja (član 10. stav 1);
- 3) ako u slučaju opasnosti o tome odmah ne obavesti organ nadležan za vanredne situacije i policiju i ne saopšti sve podatke koji su potrebni za preduzimanje odgovarajućih mera (član 10. stav 2);
- 4) ako ne sarađuje sa drugim učesnicima u transportu opasne robe i nadležnim državnim organima u cilju razmene podataka o potrebi preduzimanja odgovarajućih bezbednosnih i preventivnih mera, kao i primeni postupaka u slučaju vanrednog događaja (član 10. stav 4);
- 5) ako u slučaju rasipanja, razlivanja, isticanja ili nekog drugog oblika oslobođanja opasne robe ili neposredne opasnosti od rasipanja, razlivanja, isticanja ili nekog drugog

oblika oslobađanja opasne robe, bez odlaganja ne obezbedi, pokupi, odstrani, odnosno odloži opasnu robu ili je na drugi način učini bezopasnom, odnosno ne preduzme sve mere radi sprečavanja daljeg širenja zagađenja (član 10. stav 5);

- 6) ako ne angažuje o svom trošku pravno lice koje ima odgovarajuću dozvolu, odnosno ovlašćenje za postupanje u slučaju vanrednog događaja (član 10. stav 6);
- 7) ako u slučaju rasipanja, razlivanja, isticanja ili nekog drugog oblika oslobađanja opasne robe, ne zbrine na propisani način opasnu robu, odnosno kontaminirani predmet (član 10. stav 8);
- 8) ako izvrši sanaciju transportnog suda, uključujući zavarivanje, vršenje termičke izolacije, prepravku cevne instalacije na merno-pretakačkoj opremi, menjanje ventilske grupe i druge slične radove na prevoznim sredstvima za transport opasne robe, koji mogu da prouzrokuju posledice po imovinu, ljudi i životnu sredinu, bez odobrenja imenovanog tela (član 10. stav 10);
- 9) ako koristi ambalažu, pokretnu opremu pod pritiskom, odnosno cisternu koja nije u skladu sa članom 11. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 10) ako postupi suprotno odredbama člana 18. stav 1. i stav 2. tač. 1) i 3) ovog zakona;
- 11) ako preda na transport opasnu robu čiji transport nije dozvoljen u skladu sa ovim zakonom (član 21. stav 1. i stav 2. tačka 1) i član 22. stav 1. i stav 2. tačka 1));
- 12) ako koristi cisterne za transport namirnica, konditorskih proizvoda i stočne hrane suprotно odredbi člana 23. stav 3. tačka 1) ovog zakona;
- 13) ako ne obezbedi da transport obavlja isključivo vozač koji ima sertifikat o stručnoj osposobljenosti (član 23. stav 3. tačka 6));
- 14) ako ne obezbedi obuku zaposlenih (član 23. stav 4. tačka 1));
- 15) ako ne obezbedi da svaki član posade voza u toku transporta opasne robe kod sebe ima ispravu za identifikaciju sa fotografijom (član 23. stav 4. tačka 3));
- 16) ako odloži prijem robe bez opravdanih razloga (član 24. stav 2. tačka 1));
- 17) ako ne angažuje potreban broj savetnika za bezbednost u transportu opasne robe (član 36. stav 1);
- 18) ako transport opasne robe poveri licu koje nema važeći sertifikat o stručnoj osposobljenosti za vozača vozila za transport opasne robe u skladu sa ADR ili sertifikat o specijalističkom znanju iz oblasti ADN, odnosno ako za obavljanje poslova u transportu opasne robe ne odredi zaposlene koji su za te poslove stručno osposobljeni (član 43. stav 1, član 51. stav 1. i član 57. stav 1);
- 19) ako u slučaju vanrednog događaja u transportu opasne robe u železničkom saobraćaju ne postupi u skladu sa odredbama RID, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona (član 52. stav 2);

20) ako u slučaju vanrednog događaja u unutrašnjem vodnom saobraćaju ne postupi u skladu sa odredbama ADN, ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona (član 58. stav 1);

21) ako utovara ili istovara opasnu robu izvan luka, odnosno pristaništa (član 59).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara.

Član 69

Novčanom kaznom od 300.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice - proizvođač ambalaže, pokretne opreme pod pritiskom, odnosno cisterne, kao i imenovano telo:

1) ako proizvođač ambalaže, pokretne opreme pod pritiskom, odnosno cisterne prilikom proizvodnje ne sproveđe postupak ocenjivanja usaglašenosti u skladu sa članom 12. ovog zakona;

2) ako imenovano telo ne označi proizvod za koji je sprovedeno ocenjivanje usaglašenosti odgovarajućim obeležjem u skladu sa ADR/RID/ADN (član 14. stav 5);

3) ako obeleži ambalažu, odnosno pokretnu opremu pod pritiskom ili cisternu za transport opasne robe za koju se naknadno utvrdi da ne ispunjava neki od propisanih uslova (član 14. stav 7).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara.

2. Prekršaji

Član 70

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj domaće ili strano privredno društvo ili drugo pravno lice - učesnik u transportu:

1) ako podnositelj zahteva kome je izdata dozvola za višekratni transport na teritoriji Republike Srbije, ne obavesti bez odlaganja nadležni organ koji je izdao dozvolu o izmeni uslova navedenih u rešenju (član 8. stav 4);

2) ako podnositelj zahteva kome je izdata dozvola za transport opasne robe ne obavesti o tome organ koji mu je izdao dozvolu najmanje 24 časa pre započinjanja transporta (član 8. stav 7);

3) ako u slučaju nastanka vanrednog događaja za koji postoji obaveza prijavljivanja u skladu sa ADR/RID/ADN, savetnik za bezbednost učesnika u transportu opasne robe ne dostavi ministarstvu propisani izveštaj (član 10. stav 9);

4) ako pošiljalac postupi suprotno odredbama člana 18. stav 2. tač. 2) i 4)-12), stav 3. tač. 1) i 3) i stav 4. tačka 1) ovog zakona;

5) ako organizator transporta postupi suprotno odredbama člana 19. ovog zakona;

- 6) ako paker postupi suprotno odredbama člana 20. ovog zakona;
- 7) ako punilac postupi suprotno odredbama člana 21. stav 2. tač. 2)-13) i st. 3-5. ovog zakona;
- 8) ako utovarilac postupi suprotno odredbama člana 22. stav 2. tač. 2)-6) i st. 3. i 4. ovog zakona;
- 9) ako prevoznik, odnosno vozar postupi suprotno odredbama člana 23. stav 2, stav 3. tač. 2)-16), stav 4. tač. 1), 2), 4)-8) i stava 5. ovog zakona;
- 10) ako primalac postupi suprotno odredbama člana 24. stav 2. tač. 2)-4) ovog zakona;
- 11) ako istovarilac postupi suprotno odredbama člana 25. ovog zakona;
- 12) ako korisnik kontejner-cisterne, prenosive cisterne, MEGC ili kontejnera za transport rasutog tereta, postupi suprotno odredbama člana 26. ovog zakona;
- 13) ako punilac prilikom punjenja i rukovanja postupi suprotno odredbama člana 28. stav 1. ovog zakona;
- 14) ako punilac postupi suprotно odredbama člana 28. stav 2. ovog zakona;
- 15) ako punilac i prevoznik ne preduzmu mere opreza za životne namirnice, potrošne robe i hranu za životinje u drumskom saobraćaju (član 28. stav 3);
- 16) ako prilikom utovara komada u otvorena ili ventilisana vozila ili u otvorene ili ventilisane kontejnere, kao i prilikom obeležavanja, punilac ili prevoznik postupi suprotno odredbama člana 28. stav 4. ovog zakona;
- 17) ako ne obezbedi da učesnici u transportu opasne robe u drumskom saobraćaju završe odgovarajuću obuku (član 28. stav 5);
- 18) ako upravljač železničke infrastrukture postupi suprotno odredbama člana 29. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona;
- 19) ako vlasnik ili zakupac broda postupi suprotno odredbama člana 32. ovog zakona;
- 20) ako ne obezbedi sprovođenje bezbednosne obuke zaposlenih, odnosno ne vodi i čuva evidenciju sprovedenih bezbednosnih obuka (član 34. stav 1. tačka 2));
- 21) ako pošiljalac, paker, punilac, utovarilac, prevoznik, istovarilac ili primalac ne usvoji i primeni plan bezbednosti (član 34. stav 2);
- 22) ako ne dostavi godišnji izveštaj savetnika za bezbednost (član 36. stav 4);
- 23) ako nije propisno obeležio i označio kola namenjena za transport opasne robe (član 52. stav 1).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 150.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 20.000 do 500.000 dinara.

Član 71

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice - imenovano telo i proizvođač ambalaže, posude, IBC ili velike ambalaže, odnosno centar za obuku:

- 1) ako imenovano telo, nakon izdavanja sertifikata o odobrenju tipa, ne dostavi ministarstvu u roku od 15 dana ispitni izveštaj nakon prvog ispitivanja i sertifikat o usaglašenosti proizvodnje (član 14. stav 8);
- 2) ako proizvođač ambalaže, posude, IBC ili velike ambalaže postupi suprotno odredbama člana 35. ovog zakona;
- 3) ako ne sprovodi stručnu obuku u skladu sa dobijenom licencom (član 38. stav 5);
- 4) ako ne sprovodi stručnu obuku u skladu sa dobijenim ovlašćenjem (član 40. stav 5).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 150.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 20.000 do 500.000 dinara.

Član 72

Novčanom kaznom od 10.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice - savetnik za bezbednost, vozač, zapovednik domaćeg i stranog broda, član posade i drugo lice na domaćem i stranom brodu:

- 1) ako vozač postupi suprotno odredbama člana 27. ovog zakona;
- 2) ako vozač prilikom punjenja i rukovanja postupi suprotno odredbama člana 28. stav 1. ovog zakona;
- 3) ako vozač postupi suprotno odredbama člana 28. stav 2. ovog zakona;
- 4) ako vozač ne preduzme mere opreza za životne namirnice, potrošne robe i hranu za životinje u drumskom saobraćaju (član 28. stav 3);
- 5) ako prilikom utovara komada u otvorena ili ventilisana vozila ili u otvorene ili ventilisane kontejnere, kao i prilikom obeležavanja, vozač postupi suprotno odredbama člana 28. stav 4. ovog zakona;
- 6) ako zapovednik broda postupi suprotno odredbama člana 31. ovog zakona;
- 7) ako član posade ili drugo lice na brodu postupi suprotno odredbama člana 33. ovog zakona;
- 8) ako savetnik za bezbednost postupi suprotno odredbama člana 37. stav 1. ovog zakona;

9) ako vozač nema važeći sertifikat za vozača, odnosno potvrdu (član 44. stav 1. tačka 1);

10) ako vozač ne preda registarske tablice policijskom službeniku koji je isključio vozilo kojim vozač upravlja zbog nepravilnosti koje spadaju u opasnost I kategorije (član 46. stav 4).

Član 73

Pored kazne za prekršaje iz člana 70. ovog zakona, pravnom licu - učesniku u transportu, za prekršaj kojim se prouzrokuje opasnost I kategorije u skladu sa članom 9. stav 1. tačka 1) ovog zakona, izriče se zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti transporta opasne robe u trajanju od šest meseci do tri godine, računajući od dana pravosnažnosti presude kojom je utvrđena njegova odgovornost za prouzrokovanje opasnosti I kategorije.

Deo sedmi

I PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 74

Postupci koji su započeti po Zakonu o transportu opasnog tereta ("Službeni glasnik RS", broj 88/10) a koji nisu pravноснаžno okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se u skladu sa odredbama tog zakona.

Ministarstvo za svaku kalendarsku godinu, najkasnije do 31. decembra, dostavlja Evropskoj komisiji i Narodnoj skupštini izveštaj o prekršajima i kaznama, koji obuhvata podatak o utvrđenoj ili procenjenoj količini opasne robe koja se prevozi u drumskom transportu (u prevezениm tonama ili u tonama po kilometru).

Član 75

Cisterne i vozila izrađeni pre 1. januara 1997. godine u skladu sa propisima koji su bili na snazi do 31. decembra 1996. godine, mogu da se upotrebljavaju u transportu opasne robe na teritoriji Republike Srbije pod uslovom da se takve cisterne i vozila održavaju u skladu sa propisanim bezbednosnim zahtevima.

Cisterne i vozila izrađeni od 1. januara 1997. godine do dana početka primene ovog zakona, u skladu sa zahtevima iz Direktive 94/55/EZ koji su važili na datum njihove izrade, mogu da se upotrebljavaju u transportu opasne robe na teritoriji Republike Srbije.

Cisterne i vozila koji ne ispunjavaju uslove iz st. 1. i 2. ovog člana mogu da se upotrebljavaju u transportu opasne robe na teritoriji Republike Srbije najkasnije do 31. decembra 2017. godine.

Za cisterne i vozila za koja je do dana stupanja na snagu ovog zakona izdat ADR sertifikat o odobrenju za vozilo, a nisu bila ispitana, potrebno je da se do sledećeg produženja ADR sertifikata o odobrenju za vozilo, a najkasnije do 31. decembra 2018. godine, dostavi uverenje o ispitivanju.

Vozila za koja ne može da se utvrdi usklađenost sa zahtevima iz člana 42. st. 1. i 2. ovog zakona, a za koja je izdat ADR sertifikat o odobrenju za vozilo čiji rok važenja nije protekao do dana stupanja na snagu ovog zakona, mogu da se upotrebljavaju u skladu sa st. 1-4. ovog člana.

ADR sertifikati o odobrenju za vozilo koji su izdati pre stupanja na snagu ovog zakona zameniče se novim obrascem ADR sertifikata o odobrenju za vozilo prilikom vršenja prvog narednog redovnog kontrolisanja tehničke ispravnosti vozila u cilju produženja važenja ADR sertifikata o odobrenju za vozilo.

ADN sertifikati o odobrenju za brod koji su izdati pre stupanja na snagu ovog zakona zameniče se novim obrascem ADN sertifikata o odobrenju za brod prilikom vršenja prvog narednog redovnog (periodičnog) pregleda broda u cilju produženja važenja ADN sertifikata o odobrenju za brod.

Član 76

Privredna društva, druga pravna lica ili preduzetnici koji obavljaju delatnost transporta opasne robe dužni su da svoje akte usklade sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Proizvođači ambalaže, odnosno posuda pod pritiskom, cisterni i vozila dužni su da svoje akte usklade sa ADR/RID/ADN, ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Privredna društva, druga pravna lica ili preduzetnici koji su stekli licencu za stručno osposobljavanje kandidata za savetnika za bezbednost, odnosno ovlašćenje za stručno osposobljavanje kandidata za obavljanje poslova vozača, odnosno lica sa sertifikatom ADN, u skladu sa Zakonom o transportu opasnog tereta ("Službeni glasnik RS", broj 88/10), nastavljaju sa obavljanjem poslova i dužni su da svoje akte usklade sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Tela za ocenjivanje usaglašenosti koja su ovlašćena, odnosno imenovana u skladu sa Zakonom o transportu opasnog tereta ("Službeni glasnik RS", broj 88/10) i propisima donetim na osnovu tog zakona, nastavljaju sa obavljanjem poslova do okončanja postupka imenovanja u skladu sa ovim zakonom.

Tela za ocenjivanje usaglašenosti iz stava 4. ovog člana, dužna su da ministarstvu podnesu zahtev za imenovanje u skladu sa ovim zakonom najkasnije šest meseci od dana početka njegove primene.

Tela za ocenjivanje usaglašenosti iz stava 4. ovog člana, koja ne podnesu zahtev za imenovanje u roku iz stava 5. ovog člana, odnosno tela za ocenjivanje usaglašenosti za koja ministarstvo, po podnetom zahtevu, utvrdi da ne ispunjavaju zahteve iz ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, ne mogu da obavljaju poslove ocenjivanja usaglašenosti kao imenovana tela u skladu sa ovim zakonom, od narednog dana od proteka roka za podnošenje zahteva za imenovanje iz stava 5. ovog člana, odnosno od narednog dana od dana dostavljanja telu za ocenjivanje usaglašenosti akta ministarstva kojim je utvrđeno da ne ispunjava zahteve iz ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Ministarstvo obavlja poslove izdavanja odobrenja za tip ambalaže, pokretne opreme pod pritiskom, odnosno cisterne, do imenovanja tela za sprovođenje postupka

ocenjivanja usaglašenosti ambalaže, pokretne opreme pod pritiskom, odnosno cisterne u skladu sa ovim zakonom.

Ovlašćena stručna lica koja su ovlašćena da ispituju i označavaju žigom, odnosno da izdaju izveštaj o ispitivanju ambalaže, posude pod pritiskom, odnosno cisterne, nastavljuju sa obavljanjem poslove do imenovanja tela za sprovođenje postupka ocenjivanja usaglašenosti ambalaže, pokretne opreme pod pritiskom, odnosno cisterne u skladu sa ovim zakonom.

Ovlašćenja koja su izdata telima za ocenjivanje usaglašenosti tipa broda u skladu sa Zakonom o transportu opasnog tereta ("Službeni glasnik RS", broj 88/10) prestaju da važe početkom primene ovog zakona.

Član 77

Danom početka primene ovog zakona prestaje sa radom Uprava za transport opasnog tereta, obrazovana Zakonom o transportu opasnog tereta ("Službeni glasnik RS", broj 88/10), a zaposleni nastavljuju sa radom u ministarstvu.

Član 78

Vlada će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonski akt iz člana 9. stav 2. i člana 14. stav 10. ovog zakona.

Ministar će u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte iz člana 6. stav 15, člana 36. stav 5, člana 37. stav 7, člana 38. stav 15, člana 39. stav 7, člana 40. stav 15, člana 42. st. 13. i 16, člana 43. st. 17. i 18, člana 45. stav 4, člana 46. stav 15, člana 48. stav 2, člana 49. stav 2, člana 50. stav 4, člana 51. stav 2, člana 53. st. 2. i 3, člana 54. stav 17, člana 55. stav 4, člana 57. st. 24. i 25, člana 58. stav 2. i člana 62. stav 9. ovog zakona.

Ministar nadležan za unutrašnje poslove će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte iz člana 4. stav 4, člana 8. stav 9, člana 10. stav 11. i člana 62. stav 8. ovog zakona.

Ministar nadležan za poslove odbrane će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonski akt iz člana 4. stav 3. ovog zakona.

Član 79

Propisi doneti na osnovu Zakona o transportu opasnog tereta ("Službeni glasnik RS", broj 88/10) primenjuju se do donošenja podzakonskih akata u skladu sa ovim zakonom.

Propisi iz stava 1. ovog člana primenjuju se ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Rešenja kojima se izdaju posebne dozvole za odobravanje primene odstupanja, a koja su izdata u skladu sa članom 6. ovog zakona, prestaju da važe danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Član 80

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Zakon o transportu opasnog tereta ("Službeni glasnik RS", broj 88/10), osim odredaba člana 37. koje nastavljaju da se primenjuju na transport opasnog tereta u vazdušnom saobraćaju, čl. 66-73, člana 84. stav 1. tačka 17) i tač. 24)-32) i stav 2, člana 87. stav 1. tačka 3) i tač. 11)-21) i stav 2, kao i člana 89. tačka 20) i tač. 34)-53);
- 2) član 113. Zakona o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama ("Službeni glasnik RS", br. 73/10, 121/12, 18/15, 96/15 - dr. zakon i 92/16).

Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji prestaju da se primenjuju odredbe člana 11. stav 6. ovog zakona.

Član 81

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. januara 2017. godine, osim odredaba člana 6. stav 12, člana 46. st. 13. i 14. i člana 75. stav 2. ovog zakona, koji se primenjuju od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, a odredbe člana 17. st. 3, 4. i 5, člana 27. stav 1. tačka 18) i član 44. stav 1. tačka 4) primenjuju se od 1. juna 2019. godine.

* * * * *

- propis objavljen u „Službenom glasniku RS“ broj 104/2016 od 23.12.2016. godine, stupio na snagu 31.12.2016. godine
- primenjuje se od 1. januara 2017. godine, osim odredaba člana 6. stav 12, člana 46. st. 13. i 14. i člana 75. stav 2. ovog zakona, koji se primenjuju od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, a odredbe člana 17. st. 3, 4. i 5, člana 27. stav 1. tačka 18) i član 44. stav 1. tačka 4) primenjuju se od 1. juna 2019. godine. Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji prestaju da se primenjuju odredbe člana 11. stav 6. ovog zakona.

AKTIVA sistem doo, Novi Sad

AKTIVĀ Osnivanje preduzeća i radnji | Računovodstvena agencija | Poresko savetovanje **AKTIVĀ**
Propisi besplatno www.aktivasisistem.com Obrasci besplatno

Misija, vizija, cilj

Profesionalnim pružanjem usluga najvišeg nivoa iz oblasti administrativno - ekonomsko - finansijsko - pravnog segmenta poslovanja, od osnivanja firme pa tokom celog njenog postojanja, na ekonomičan način omogućiti mikro i malim preduzećima i preduzetnicima da se u celosti posvete svojoj osnovnoj delatnosti, a administraciju da sa poverenjem prepuste Agenciji.
